

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foale politică

Apare în fiecare Duminecă.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-~~oară~~
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Lupta pentru statificarea administrației.

Nouii planuri de maghiarizare din partea guvernului, care voiă să ne „împace“.

Când dușmanul te atacă, trebuie să te aperi. Această apărare izvorăște din dreptul omului la viață. Se poate întâmpla că atacul te răzbește, și ești silit să te dai învins, dar și atunci îi mai rămâne celui cu lupta pierdută să cugete asupra scopului ce l-a avut atacul dușmănos, ba dacă i-a mai rămas putere de viață, omul biruit dă să se ridice spre a se întări și mai bine împotriva inamicului.

O astfel de luptă e pentru noi lupta ce o poartă partidul nostru național față de maghiarizarea totală a administrației. Pentru că într'adevăr maghiarizare se pune la cale prin reforma administrativă (schimbarea în conducerea comunelor și a comitatelor). Doar nici nu mai trebuie explica-re (tălmăcire) cumcă dela ceata oficanților (slujbașilor) denumiți, fie chiar români, nu ne mai putem aștepta să servească interesele noastre naționale. Ministru-președinte Tisa s'a apucat de lucru, a prins peana în mână și a scris el însuș în foaia ungurească „Igazmondo“ (Grăitorul adevărului), că oficanții trebuie denumiți la toate posturile. Se înțelege, că trebuie să scrie, ca să poată totuși cu aceasta dovedi, că a dus luptă curată pentru primirea proiectelor statificării administrației. (Statificarea administrației se numește cu alte cuvinte: schimbarea ce se introduce, ca funcționarii comunelor și comitatelor să fie în viitor numiți din partea ministrului, din partea statului, — dela *stat* se trage cuvântul *statificare*, — iar nu ca până acum, când începând cu primarul, vicanotarul, notarul, pretorul, primpretorul, vicecomitele și alți mulți slujbași administrativi, — adevărați toți funcționarii ce stau în slujba comitatului, — erau aleși de locuitorii din comună sau din comitat).

Insă aduce slabe dovezi ministru-președinte, pentru a arăta, că e lipsă de denumirea oficanților. Și nici nu sunt dovezi aduse cu dinadinsul. Căci aduce mai ales trei dovezi. întâi, că în ziua de azi oficanțul comitatului nu poate să-și vadă și de afacerile lui împreună cu trebile comitatene și să se întoarcă apoi și la afacerile de acasă. Pentru că azi cariera oficanților dela comitat trebuie să fie despărțită de orice alte afaceri, deci ceice o îmbrățișează trebuie să cunoască bine chemarea lor. Bine, aceasta o zicem și noi că e de lipsă ca oficanții administrației să fie numai oficanți, solgăbirăul să fie numai solgăbirău, vicecomitele numai vice-comite, dar spre aceasta se cere oare ca ei să fie denumiți? Oare numai fișpanul să știe, că cine e vrednic

funcționar al comitatului, oare numai fișpanul și ministrul de interne?

Prim-ministrul Tisa zice, că alegerile oficanților nu pot fi la loc, pentru că alegerile se fac după vederi politice! Așadară alegătorii, din cauza vederilor lor politice, să nu cunoască ei cine e vrednic să conducă trebile administrației? Aici e dar leacul contra boalei de acum a administrației. Guvernul lui Tisa vrea cu tot dinadinsul să se asigure, că funcționarii puși la trebile comitatului nu vor avea vederi politice, sau mai bine zis că vor avea, însă numai vederile politice ce le are guvernul. A zis foarte nimerit ziarul maghiar „Pesti Naplo“, încă în 13 Iunie n., că Tisa înainte de toate a prins de gât pe funcționarii comitatelor și așa apoi să apucă să facă reforma administrativă, prin cecece a osândit comitatul la moarte.

A doua-oară prim-ministrul susține, că prin alegeri ajung ca funcționari mai numai candidați cu legături bune familiare. Prin denumire vor ajunge și alții. Credem însă și aici chiar contrariu, și anume, că chiar prin denumire vor ajunge cu greu oameni ridicați din popor, băieți cumiți și săraci, ba de acum vedem, că se vor afla mulți chiar dintre cei slabi de înger, cari se vor îmbia cu serviciile lor pela fișpanul comitatului.

Dovada a treia a ministrului-președinte e, că numai prin denumire vor ajunge în oficiile ministeriale oameni cari se cunoască vieța și împrejurările dela sate. O mare scădere e pentru administrație astăzi, — zice Tisa, — că în ministerii ajung oameni, cari din tinerețele lor au trăit numai în capitala țării și numai în oficiu ministerial. Prim-ministrul se plânge deci oarecum, că oficanții puși în fruntea secțiilor (despărțămintelor) ministeriale nu fac mai întâi praxă în comitate! Dar și această dovadă e ca un lanț ce atârână în aier, căci dacă vorbele lui Tisa ca și ale tuturor miniștrilor maghiari ar deveni și fapte, dar fapte pentru toate naționalitățile de aici și nu numai pentru *statul național-maghiar*, — atunci ar trebui ca pe viitor la administrație să se denumească, în locurile locuite în majoritate de Români numai oficanți români. Și atunci apoi — fiindcă după legea nouă oficanți înalți ministeriali vor fi denumiți dintre oficanții cari au fost în slujba comitatelor — ar trebui ca în toate ministeriile să ajungă funcționari superiori și Români în număr corăspunzător. Ba dacă voim să explicăm vorbele ministrului

președinte Tisa în tot cuprinsul lor, atunci trebuie să spunem și cecece urmează dintrânsele.

Urmează cumcă în administrația comitatelor trebuie aplicați (așezați) oficanți români până la posturile cele mai înalte și dacă urzim mai departe firul, urmează că a spus o pretensiune dreaptă domnul maior Fleșariu, când în acest ziar a înșirat și aceea între pretensiunile ce trebuie să le ridicăm: ca să avem cel puțin un ministru român! Căci înzadar avem în cutare ministru și unu-doi oficanți mai mari de naționalitate română, câtă vreme ei pot face numai cecece îi place șefului lor, adevărați ministrului ungar! Și așa e și în comitate, acolo fișpanul maghiar împarte poruncile ce le-a primit și el dela ministrul ungaresc.

Toate cele spuse aici se țin numai de reforma privitoare la oficanți. Anume am stăruit numai asupra acestei reforme, căci Sașii în mare parte pentru chestia aceasta nu se împotrivesc desbaterii în cameră a proiectelor. Sașilor le e tot una dacă guvernul denumește pe oficanți, dar numai Români să nu fie la administrație pe unde locuiesc ei, căci după părerea lor oficanțul român nu judecă lucrurile cum s'ar cădea. Așadară conaționalistii Sași numai Români să nu vadă la administrație pe unde ei locuiesc, dar încolo denumească-le guvernul pe toți Ungurii cari vor fi norocoși.

Sașii nici nu mai luptă împotriva reformei, căci, după părerea lor, și așa reformele se primesc. Insă chiar din această motivare se vede, că Sașii nu-s mulțumiți cu statificarea și totuși nu luptă împotriva ei. Adevărat e, cecece zic Sașii, că chiar pe lângă lupta lor reforma administrativă se primește, dar nu e lucru bărbătesc să te lași lovit de contrar fără apărare. Și să nu creadă Sașii noștrii sprijinitori ai ideilor guvernamentale, că acest guvern, ori guvernele următoare vor pune grija, ca ținuturile locuite de naționalități să aibă numai funcționari români ori sași. Ministrul de interne ce e drept, a făcut făgăduința, că în astfel de ținuturi vor fi denumiți cei mai destoinici slujbași, și că aceia vor cunoaște limba poporului. Halal de oricare slujbaș, care știe limba mea, dacă nu vrea să-nu cinstească starea mea de necaz, și deaceea e de condamnat acea lege, care nu se îngrijește ca funcționarii să cunoască *sufletul* poporului, deci care nu dispune ca în locurile locuite de Români să fie numiți numai Români, *căci numai un Român de origine poate înțelege năcazurile noastre*.

Înzadar cineva ca slujbaș la comitat știe românește, dacă e unealta guvernului

de totdeauna. Atât în comisia municipală și administrativă, cât și în comisiunea cercuală conduce ședințele un organ denumit de guvern și anume în cele două dintâi fișpanul, iar în comisiunea cercuală (care e o făptură nouă) conduce prim-pretorele. În comisiunile acestea iau parte și oficianții denumiți, pe lângă cei aleși, dar se prea poate întâmpla, că cei aleși mai rămân pe acasă când au afaceri grabnice, dar cei denumiți — funeltele — totdeauna vor fi de față și astfel aproape numai ei de ei vor hotărî și în afacerile noastre ca și în alte afaceri mai generale. Aproape în fiecare comisie comitatensă fișpanul face ce vrea cu votul alor vr'o 60 de membrii denumiți! În comisia administrativă sunt 36 de membrii, dintre cari 12 ai guvernului! Comisiunile cercuale deasemenea sunt compuse din unelte ale guvernului și acelea vor decide asupra afacerilor comunelor politice, fără ca și comunele să fie reprezentate. Așadară hotărăște în afacerile comunelor un oficiant, care e cu totul în mâna guvernului, pe care nime nu l'a împuternicit „după drept“ să reprezinte.

Iată dară cum voiește contele Tisa să își apere proiectele cu reforma administrației. Și când deputații noștri au decis să pornească luptă împotriva lor, ziare guvernamentale, cum e și ziarul „Az Ujsag“ ne învinovățește că dăm ajutor opoziției (partidelor cari nu sunt la putere) cu lupta aceasta. În cercurile guvernamentale însă pot fi siguri, că deputații noștri nu dau mână de ajutor acelei opoziții, care în ziarele sale, cum e de pildă „Pesti Hirlop“ pretinde ca statificarea să se facă cu scopul maghiarizării, cu scopul legării cu cercuri a statului național maghiar, care numai după vorbele unor legi mai nouă există.

Din multele plângeri ale opoziției însă reținem aici, că spune adevăr mare opoziția când amintește, că guvernul își câștigă o gloată de corteși pentru alegeri prin numirea oficianților! Încă de pe acum e bine deci să ne dăm seama, că trebuie să avem o purtare deamănă și neșovăitoare la alegeri, căci și așa statul chiar și preoților și învățătorilor le-a pus piedeci de a nu mai putea fi conducători ai poporului la alegeri, iar acum denumirea oficianților e chiar primejdioasă. Avem destule dovezi pentru a nădăjdui că poporul nostru își folosește dreptul electoral — și acesta călcat în picioare — cu cinstea cuvenită pentru cei ce se trudesă să-i făurească un noroc mai bun, o viață mai cinstită și să-i încălzească cu un soare adevărat. C.

Czernin va demisiona? Ministrul Austro-Ungariei la București, contele Czernin, e vorba să-și părăsească postul, să demisioneze. Așa vestesc foile nemțești din Viena. Se cam știă și cauza retragerii: contele Czernin, un om cuminte, cu vederi largi și partinitor al naționalităților din monarhie, totuș n'a fost în stare să strângă legăturile dintre Austro-Ungaria și România.

Noi însă putem să ne dăm seama mai bine decât cei din Pesta și Viena, de ce n'a fost în stare contele Czernin să isprăviască bine la București. Oricât de cuminte și de ager politician ar fi contele Czernin, el nu poate înduplecă România pentru o politică dela care nu trage nici un folos. Căci ce folos a tras România din politica ei de alianță cu Austro-Ungaria în timp de 30 de ani, — câtă vreme noi Români din

Ardeal și Ungaria am suferit persecuții peste persecuții?

România ar face politică de alianță cu Austro-Ungaria numai când stările poporului nostru de aici s'ar îmbunătăți, și în acest caz fără Czernin s'ar împlini gândul Austro-Ungariei. — În stările de azi înzadar e trimis Czernin la București, și va fi înțeles însuș Czernin că n'are ce căută acolo, căci nu poate isprăvi nimic. A cugetat deci că e mai bine să se retragă...

Iarăș procese de presă! De curând poliția din Arad a făcut o nouă cercetare în redacțiile foilor „Românul“ și „Poporul român“ din Arad, ca să dea de urma celor ce au scris articolele „agitatoare“ întitulate: „Sfârșitu-s'au“ și „Răstignitu-i-au pe martirii credinții românești din Sătmar“. În articolele acestea se cuprindeă necazul și amărăciunea din sufletul neamului nostru, față de sentința aceea drăcească, pe care a adus-o tribunalul din Sătmar popovenilor din Moftinul-mic, fiindcă ei n'au vrut să primească cu brațele deschise pe Iațcovici, știți vicarul Iațcovici care a pierit de bomba din Dobrișin! — Nedând ofițerul de poliție de autorii articolelor, a tras în cercetare iarăș pe d-l Savu, redactorul responsabil al foilor numite. — Și contele Tisa vrea, cu tot dinadinsul, *impăciuire* între neamul românesc și unguresc....

Arhiducele Carol Francisc Iosif, noul moștenitor de tron al monarhiei, pare a avea apucături cu totul deosebite de ale răposatului Francisc Ferdinand. Prin o ținută înțeleaptă Francisc Ferdinand știuse să deștepte în toate popoarele monarhiei simțăminte de încredere și iubire, iar față de grofii și politicianii unguri se purtă cu răceală... căci prea bine îi cunoștea. Urmașul lui Francisc Ferdinand, arhiducele moștenitor Carol Francisc Iosif nu se poate ști încă ce simțăminte nutrește față de popoarele monarhiei, însă ne spun foile ungurești, că el ar avea plăcerea de a se da în prietenii cu grofii maghiari. Foia jidano-maghiară „Pesti Naplo“ de pildă destăinuște, că Carol Francisc Iosif ar avea porniri să se facă cunoscut cât mai bine cu înalta aristocrație maghiară (societatea conților și grofilor). Spune chiar, că la toamnă va lua parte la vânatoare pe moșiile conților Palavicini și Andrași... Nu-s chiar semne bune împrietenirile astea cu contrarii poporului nostru, contrari pe cari Francisc Ferdinand știă să-i ție departe de sine!

Grecia și Turcia nu mai stau pe picior de războiu. La timp am dat vești amănunțite despre neînțelegerile dintre Grecia și Turcia, fiindcă din mai multe sate și orașe din Turcia locuitorii Greci au fost scoși din moșii cu puterea și trimiși în lumea largă. Grecia eră atunci să-i ceară Turciei socoteală cu arma de această urată purtare față de conaționali, dar guvernul turcesc și-a dat cuvântul că o să despăgubească pe Grecii nedreptățiți în chip cât se poate de cinstit. Turcul s'a ținut de cuvânt. Și astfel aproape toți Grecii au fost reasezați în moșii, iar războiul nu s'a întâmplat. Numai în Smirna (Azia mică) mișcările turcești împotriva Grecilor încă nu au încetat cu totul. Turcul e cam trândav și-i atras de plăceri, are totuș o virtute: că-i cinstit, își ține cuvântul dat.

Știri încordate între Austro-Ungari și Serbia.

Se urmează cercetări de o seamă de vreme în Bosnia pentru a se da de urma tuturor celor ce au fost amestecați în atentatul dela Seraievo. Se spune anume că atentatul făcut de cei doi tineri Sârbi ar fi fost un plan făurit acasă, în Serbia, și că persoane sus puse din Serbia ar fi condus firele atentatului. Indeosebi arestatul Princip, studentul care a tras cele două focuri de revolver asupra lui Francisc Ferdinand și soției sale, destăinuște câte verzi și uscate despre urzeala atentatului în Serbia. Poatecă acest Princip va fi și născocind câte de toate, numai pentru a amâna timpul pedepsirii sale.

Lucruri sigure însă nu sunt descoperite până acum în chestia atentatului. De aceea, monarhia noastră, afară de o cerecătră guvernul sârbesc, prin care cereă prim-ministrului Pașici să puie capăt răzvrătirilor sârbești, — n'a făcut nimic altceva, ci s'a mulcomit deocamdată.

Pe neașteptate însă s'a petrecut o nouă întorsătură a împrejurărilor. Cum spunem la alt loc al foii, ministrul rusesc la Belgrad, Hartwig moare în casa ministrului austro-ungar Giessl. Hartwig eră iubit de întreg poporul sârbesc pentru sprijinul ce i l-a dat Rusia prin el, atât în timpul războiului balcanic, cât și la alte prilejuri grele. Acum se bănuiește în cercurile Sârbilor, că Hartwig a fost otrăvit de ministrul austro-ungar, Giessl, cunoscut fiind Hartwig ca un dușman fără seamăn al Austro-Ungariei. Și din această bănuială în Belgradul Serbiei poporul sârbesc clocoțește, fierbe de ură împotriva Austro-Ungariei.

Luni, 30 Iunie v., ministrul austro-ungar din Belgrad, Giessl, a plecat în audiență (vizită) la primul-ministru sârbesc Pașici ca să-i aducă la cunoștință că împotriva lui se plănuește un atentat de bombă, iar supușii austro-ungari din Belgrad sunt amenințați să fie măcelăriți până la unul!

Giessl a rugat pe Pașici să intervină (să se întrepună) ca presa sârbească să înceteze cu agitațiile împotriva Austro-Ungariei, dar Pașici i-a răspuns că el n'are nici o putere asupra foilor sârbești și nu le poate știrbi libertatea.

Pe toți supușii austro-ungari din Belgrad, Giessl i-a vestit să plece peste graniță în Ungaria, la Semlin, pentru a avea siguranța vieții. Chiar și pe fiul său l-a trimis la Semlin, spunându-i să aștepte acolo până îl va chema îndărăt.

Străzile Belgradului au fost tixite de lume în tot cursul nopții de Duminecă în spre Luni, Sârbii au strigat *împotriva Austro-Ungariei și Bulgariei și pentru prietenie cu România*. Sârbii vreau să răzbune „otrăvirea“ lui Hartwig. Casa ministrului Giessl a fost încunjurată de o companie de infanteriști pentru a o apăra împotriva bombelor sârbești. Știrile acestea neliniștitoare au avut darul să treziască în Austro-Ungaria o mare înfrigurare și foile din Pesta și Viena începuse a vorbi de o răfuială cu Sârbia. Guvernul sârbesc prevăzând ce se poate naște de aici, a dat o știre prin care spune că în Belgrad nu sunt stări atât de înverșunate.

Se înrăutățesc mult stările dintre Austro-Ungaria și Serbia. Vom vedeă dacă va putea fi ocolit războiul ori nu.

Stările în Albania.

Țară mică, năcazuri mari! Albanezii abia sunt două milioane, deci jumătate atâția cât suntem noi Românii din Austro-Ungaria. Cu toate că sunt puțini la număr, ei au mai multe religii, cari îi fac să se urască, să nu se poată vedeă cu ochi buni unii pe alții. Unii Albanezi sunt catolici (dintre ei partea cea mai mare stau sub steagul principelui de Wied); alții sunt ortodocși, îndeosebi în părțile de miazăzi ale Albaniei; alții, cei mai numeroși sunt musulmani, de religie turcească și vreau în fruntea Albaniei pe un om din mijlocul lor, pe Essad-Pașa; și iarăș alții, așa numiți Toschi, se simt că nu pot trăi prea bine cu ceilalți Albanezi...

Din cauză că principele de Wied s'a încunjurat la descălecarea sa în țară, mai ales de catolici, a nemulțămît pe Albanezii de celelalte religii, îndeosebi pe musulmani, cari sunt aproape un milion și jumătate.

Un ministru albanez Ismail Chemal-bei a făcut propunere prințului de Wied ca să împartă țărișoara Albaniei în 4 părți, în 4 mari comitate, după cele patru religii. În fruntea fiecărui comitat (sau canton) să așeze ca conducător câte un bărbat de frunte albanez, de religia locuitorilor.

O părere înțeleaptă, care dacă ar fi tradusă în faptă, poate mai degrabă s'ar pune pace în Albania. În acest caz peste catolici, numiți și malisori, s'ar pune ca conducător în comitatul din Nordul Albaniei generalul Prenc Bib Doda; peste musulmani Essad-Pașa, în comitatul care s'ar întinde între văile Met și Scumb; peste ortodocși, în Albania de miazăzi, ar fi pus Zografos; iar peste Toschi din mijlocul Albaniei Ismail Chemal-bei.

Dar nu numai Albanezii se războiesc între sine în Albania. Partea de miazăzi a țărișoarei e pustiită, jefuită de bande grecești, cari nu vreau să recunoască granițele de azi ale Albaniei cum ele au fost hotărîte în conferința dela Londra, ci pretind ca partea din Albania cu locuitori greci (parte numită Epir) să se alipească la Grecia mamă. Bandele grecești colindă furioase prin Epir, prădează și varsă sânge de oameni. Ele au ocupat orașul Corița, oraș mare, cu 50 mii de oameni, între cari câteva mii de Români. Prințul de Wied cu mica oaste, care îi stă la îndemână, nu-i în stare să spargă bandele grecești, cari tot mai îndrăsnesc înaintează spre centrul Albaniei. În oastea bandelor grecești au intrat și mulți nemulțămîți Albanezi, de religia musulmană.

Intre Albanezii și Românii macedoneni trăiesc legături foarte prietenești. Într'un lung trecut au împărțit aceeași soartă de supuși ai Turcilor și Grecilor. Românii numeroși din Albania, peste 100 de mii, după tulburările vor încetă, se vor bucura de drepturi egale cu Albanezii, în școală, biserică, în administrația și conducerea statului.

Nu ne mirăm deci prea mult când auzim că voluntari români din România pleacă cu sutele în Albania pentru a statornici orânduială. Voluntarii aceștia au fost primiți cu multă dragoste. Prințul de Wied chiar a însărcinat pe căpitanul Cristescu

venit în fruntea voluntarilor români, ca să organizeze din nou întreaga sa armată, după chipul armatei române.

Sub conducerea căpitanului Cristescu au intrat 3000 de soldați malisori, mir-diți (de religie catolică) și au intrat și locotenenții (obărlaitnanții) nemți veniți din Austria. Căpitanul Cristescu a plecat din nou în România ca să cumpere două tunuri și două mitraliere (mașini de pușcat) și să conducă în Albania o nouă trupă de voluntari români.

Prințul de Wied continuă a cere sfatul și sprijinul Puterilor. Ministrul albanez Turchan Pașa a umblat pela Curțile europene, dar nu i s'a răspuns chiar deslușit. Puterile nu mai știu dacă e în folosul sau în paguba Albaniei amestecul lor. Pare că la Petersburg i s'a dat o asigurare mai temeinică. Foile rusești chiar cer Marilor Puteri să se îngrijească de viitorul Albaniei, căci doar ele au creat țărișoara asta, deci n'o pot lăsa în păraginire. Foile italiene, ca „Popolo romano“ încă e de părerea foilor rusești. În curând ne putem aștepta la o trimitere de oaste în Albania cu un rost de încheiere a hărțuierilor de până acum.

Când vor încetă tulburările din Albania? E foarte de mirat că Albanezii nu pregetă să se războiască acum în toiul lucrului, când brațele sunt chemate să se îngrijească de roduri, de strângerea produselor de pe câmp. Se crede că marea foamete, lipsa de bani care domnește azi printre Albanezi, o să-i silească la depunerea armelor. Prințul de Wied și nădăduiește să fie liniște în Albania cât de curând, și speră să fie ajutat în chip norocos de oastea voluntarilor români. În sfatul celor 40 de notabili (un fel de reprezentanți ai Albaniei din toate părțile) ținut deunăzi, prințul a primit încrederea și asigurarea de supunere a poporului albanez. — Poate în curând să vedem liniște în sbuciumata și oropsita țărișoară a Albanezilor.

Marele cântăreț în versuri: Mihail Eminescu.

S'a împlinit în luna trecută 25 de ani dela moartea celui mai mare fruntaș al scrișului românesc: poetul Mihail Eminescu. Pela jumătatea veacului trecut biata limbă românească, nu numai cea vorbită, dar chiar cea scrisă de cărturari eră săracă, păraginită, cuprindea cuvinte puține și acelea aspre, sunau rău în urechi. Inmulțindu-se numărul celor cari au luat condeiul în mână, dela jumătatea veacului trecut încoace, s'a îmbunătățit și soarta limbii noastre, s'a îmbogățit, s'a lustruit, s'a făcut mai dulce, mai încântătoare. Dar cărturarul care s'a pus cu tot dinadinsul să lustruiască limba românească a fost cântărețul nostru cel mai mare în versuri, poetul Mihail Eminescu, născut în orașul Botoșani (Moldova) în 1850.

Dăruit dela fire cu o minte ascuțită și având o nepotolită sete de carte, nu avea 20 de ani când ajunsese să cunoască din fir în păr toate stările Românilor de pretutindeni, să le simtă durerile și bucuriile sufletului, pe cari începuse a le prinde în versuri de o măiestrie rară. Eminescu a început apoi să scrie în gazete, și gazetar a rămas până cătră sfârșitul vieții sale. Prea marea încordare, trudă, muncă pentru ridicarea neamului nostru din jal-

nicele stări de nepricepere, de incultură, i-a sdruncionat sănătatea și mintea și a murit într'o casă de nebuni din București în al 39-lea an al vieții.

Dela moartea sa sunt 25 de ani. Cărturarii români de pretutindeni au sărbătorit numele lui Eminescu, aducându-și aminte de eforturile și lupta ce o duse pentru cultura românească, fără să fie înțeles în timpul său. Am socotit de bine să pomenim și noi pe marele poet și scriitor, pentruca să fie cunoscut din partea întregului nostru popor acela dela care am moștenit măiestria scrisului de azi și gânduri nemuritoare.

Cărturărirea din Sibiu și Eminescu.

Cărturărirea din Sibiu a sărbătorit pe Eminescu Marți în săptămâna aceasta în sala cea mare a Muzeului Asociațiunii. A luat parte multă lume românească, plătind la intrare o taxă după bunăvoință în vederea ridicării unui monument (bust, statuă) lui Eminescu din partea Asociațiunii.

A ținut cuvântări cu prilejul acesta d-l Dr. Vasile Suciu, vice-președintele Asociațiunii, d-l Octavian Tăslăuanu, secretarul Asociațiunii, d-l Eugen Goga, și a cetit versuri înălțătoare domnișoara Maria Cunțan. Artistul nostru Ionel Crișianu a cântat cu corul de domni și doamne din Sibiu mai multe cântări (versuri scrise de Eminescu și puse pe note de măiestrii în cântec). Publicul de față a petrecut două ore nespuse de plăcute, ascultând cu atenție vie cuvintele vorbitorilor și sorbind cu nesaț cântările minunate ale corului, în care doamnele române purtau minunatul port național cu ii bogate în râuri și fluturi și fote țesute dibaciu.

Unele-altele din ce a scris Eminescu.

Când vor fi legături pașnice între Români și Maghiari. „Numai pe baza autonomiei (neatârării) comunale și județene (comitatense), Românii ar începe alături cu Ungurii o viață liniștită și proprie, cu deosebire că de aceste s'ar bucura nu numai Transilvănenii, ci în mod egal Bănățenii, simpaticii (plăcuți, dragălași) Crișeni și străvechiul Maramurăș. Așadar idealul Românilor din toate părțile Daciei lui Traian este menținerea (susținerii) unității reale a limbii strămoșești și a bisericii naționale“.

„Biserica și Școala, atâta cer Românii din Austro-Ungaria pe seama lor și prin aceasta și-au cerut păstrarea naționalității și nimic mai mult.

„Românii voiesc a li se garantă întrebuințarea publică a limbii lor pe pământurile în care locuiesc. Românii nu sunt nicăiri coloniști (luați dintr'un ținut și mutați într'altul cum sunt Ungurii ciangăi), ci pretutindenea unde locuiesc sunt autohtoni (băștinași), populație nepomenit de veche, mai veche decât toți conlocuitorii lor. Nimeni n'are să ne învețe ce am fost și ce am trebui să fim; voim să fim ceea ce suntem — Români.

„A persecută naționalitatea noastră nu însemnează însă a o stinge, ci numai a ne îndârji și a ne învenina împotriva persecutorilor. Și apoi ni se pare că nici un neam de pe fața pământului nu are mai mult drept să ceară respectarea sa decât tocmai Românul, pentrucă nimeni nu e mai tolerant (răbduriu) decât dânsul.“

Cele 500 de oi dela Săcele.

Asupra celor petrecute cu oile dela Săcele, deputatul naționalist din camera (die-ta) României, d-l Nicolae Iorga, a făcut întrebare în cameră. D-l deputat Iorga a cerut ministrului de externe al României, ca să se declare: ce voiește a face pentru încunjurarea astorfel de întâmplări?

Ministrul de externe n'a dat până acum răspunsul dorit. Dar să sperăm, că la încheierea noii convenții vamale (învoiala asupra vămurilor), care va trebui reînvoită la anul 1818, nu se vor mai lăsa astfel de rânduieli, în temeiul cărora vitele bieților oameni să fie în așa mod ucise. Asta, credem, că suntem în drept a cere dela statul român. E doar și interesul României, a se întrepune la încheierea noii convenții, ca vitele ce ar trece granița — până când nu s'a constatat că ar fi bolnave — să fie lăsate în pace. Doar altcum, în cazuri ca cel de față, statul român își pierde orice vază și respect, iar oamenii sufer pagube numai ca acelea. Acestea toate trebuiesc încunjurate, în interesul bine priceput al oierilor noștri, cât și al României. Dar să lăsăm să urmeze cuvintele domnului Iorga în camera României. Domniasa a spus următoarele:

Domnilor deputați, am cerut cuvântul ca să fac o întrebare domnului ministru de externe. Știe Domniasa, că acum câteva săptămâni un mare număr de oi, ale unor ciobani din Ardeal, trecând, se zice, din greșeală, granița ungară — căci alt drum nu era în jurul stâncii pe care o aflaseră în cale, — turma a fost prinsă de jandarmii unguri, cu toate reclamațiile păgubașilor, amenințați și cu o pedeapsă de 4,000 coroane, au rămas zadarnice că solgăbirăul din Satulung, lângă Brașov, Lázár, le-a scos la mezat, că nici un român sau neromân n'a avut cruzimea de a despoia pe acei sârmani și că atunci hengerii din Brașov au fost aduși pentru a omorî cu topoarele și a îngropă cele 486 de oi, constatate sănătoase, și cu privire la soarta cărora se făcuse un recurs încă nepertactat.

Nu crede d-sa că măcar un lucru este de făcut: acela de a se însemna lămurit drumul, pentruca asemenea sălbătăcii să nu se mai întâmple? Și domniasa (d-l ministru de externe Porumbaru) care a fost raportor al convenției cu Austro-Ungaria și căruia, ca deputat, i-am atras atunci atenția asupra clauzei nenorocite din convenție care permite asemenea abuzuri, mai ales când se adaugă o reavoință lesne de așteptat, și pe care totuși nu l-am putut convinge atunci, nu crede astăzi, când prezicerile mele se adeveresc prin aceste scene barbare, că, în vederea reînvoirii nu așa de depărtate, a convenției, trebuie să se înceapă încă de pe acum studiile necesare pentruca România să nu colaboreze prin acte acceptate de dânsa la distrugerea economică a unei părți așa de harnică a popoului românesc, cum sunt oierii de peste Carpați? Vă rog, d-le președinte, să rugați pe domnul ministru de externe a-mi da răspuns.

În urma nemaipomenitei întâmplări dela Săcele, am primit mai multe scrisori, prin cari cetitorii își exprimă indignarea pentru cele petrecute cu oierul nostru Nicolae Clinciu. Dintre acestea dăm o scrisoare la aceastr loc, pe care am primit-o dela

un cetitor din Săcuime. Acesta ne mai scrie, că „lumea românească e lipsită de cunoștința nedreptăților, ce ni se fac (pe acolo), căci jur-împrejur numai săcuiește se vorbește“. Dar să lăsăm să urmeze părțile din scrisoarea numită:

Neomenoasa faptă a pretorelui din Săcele își are strigătele cu glas dureros până în cel mai ascuns colț, nu numai românesc ci și chiar săcuiesc. Miile de Săcui, cari își mulțămesc traiul numai României, cu dispreț condamnă fapta urâtă a pretorelui conațional și patriot, a cărui fărădelege strigă răsplătire la cer. Doar nu va auzi domnul pretore sbierătul celor 500 de miorițe la tot pasul și nu-l vor urmări în suflet? Dacă iertare n'au aflat nici la Inaltul Ministru afla-vor la timpul de apoi. Cum vor dispărea atunci îngâmfările atotputernicilor oficianți cercuali, cari își arată colțul iubirei ca șarpele de sub o tufă surăzătoare, cu trandafiri de multe culori.

Plânsul bătrânului Nicolae Clinciu — azi poate mort — a străbătut văile, câmpiile și chiar Carpații se cutremură la sbierătul celor 500 de oițe bălae, nevinovate, ucise cu ciomegele de „harnicii“ din Săcele. Cât de mirați au rămas chiar și conaționali lor! Dar noi, cari zilnic întimpinăm nedreptăți cari de cari mai umilitoare, ce vom zice? Câte ne fac și încă tot mai așteaptă să-i iubim! Cum? noi „bocsoros oláh mokánok“ (opincari de mocani valahi), noi „szörösnylvú Nyikulájok“ (Niculae — a-decă ursu — cu limbă păroasă) să dăm mână amicală cu ei, să ne soarbă dintr'o dată. Dar de crezut este, că cele trei milioane și jumătate nu-i așa ușor de „lennyelni“ (de a ne înghiți). O tu patrie, care ai trecut prin atâta pacoste, așa ne primești sub aripa-ți matroană? Cum aștepti, că brațele milioanelor de Nicolae Clinciu te vor apăra, dacă aceasta le e răsplata? Trăim zile grele, ar trebui să se mai gândească dumnealor mai serios, până nu-i târziu.

Valea-Murășului, în Iulie 1914.

Un cetitor.

Examenele pentru dreptul de vot.

Despre felul cum s'a ținut, acum câteva săptămâni examenele pentru dreptul de vot, am mai primit o seamă de scrisori, din cari dăm și aici părțile mai de căpetenie.

Lechința de Murăș. S'au prezentat la examen 24 de inși și au reușit să depună examenul cu succes 18 inși, măcar că comisiunea examinatoare nu s'a purtat chiar omenește. Numai așa au putut răuși Românii, că părintele Boier i-au instruit pe oameni cu vr'o trei săptămâni înainte, iar la examen a plecat în fruntea lor. Așa pretot poate servi de model! *Coresp.*

Iclânzâl. S'au prezentat 11 inși, pe când puteau să se prezinte cel puțin 30 până în 40. Sunt mulți știutori de carte, dar din lipsa conducătorului, care nici nu s'a interesat deloc, s'au prezentat numai 11, dintre cari au reușit 5 inși. Și aceștia cu mare greutate, fiindcă s'a mai interesat de ei părintele Boier din Lechința, deoarece i-au văzut că sunt o turmă fără păstor. *Un abonat.*

Moișa de Câmpie. În comuna noastră s'au înscris 26 de inși la examenul pentru dreptul de vot și toți 26 au răușit, mulță-

mită stăruinții neobositului învățător pens. Zaharie Soptorean, de prezent primar al comunei. Puteau să se supuie la examen încă 30—40 de inși, dar poporeni au pregetat să-și lase lucrul câmpului. În comisia examinatoare au fost și preoții români Roman și Cioloca. Deasemenea s'a purtat o-nest cu noi și domnul pretor *Patrubany*, care ne-a înlesnit să ne putem căpăta drepturile noastre. *Teodor Pop*, abonat.

Moartea unui urzitor al războiului balcanic.

Hartwig, ministrul Rusiei la Belgradul Sârbiei.

Slavii de pretutindenii se ținut spre Rusia ca spre o mamă. De câteori ajung în restriște, întind mâinile după ajutor dela „mamă“. Chiar și războiul balcanic trecut s'a făcut cu învoirea, cu ajutorul și cu îmboldirea „mamei“. De o vreme încoace Rusia își avea la Belgrad (capitala Sârbiei) ca ministru pe un om deosebit de destoinic și chibzuit, pe Hartwig. Acest Hartwig a dat de mal toate strădaniile Austro-Ungariei de a se amesteca în treburile popoarelor balcanice. Când Austro-Ungaria își pune un scop, de pildă păstrarea păcii în Balcani, starea în picioare a Turciei, Hartwig își pune toate puterile în cumpănă și atâta popoarele balcanice la războiu contra Turciei. Lui Hartwig i se mulțumește „Alianța balcanică“, frăția de arme între Sârbi, Muntenegrini, Bulgari și Greci. Toate firele războiului balcanic se spune că le-ar fi traș acest om luminat, ager, neîmpăcat dușman al Austro-Ungariei.

În Vinerea trecută, dimineața la ora 9, ministrul Hartwig, pecând era în vizită la ministrul Austro-Ungariei din Belgrad, contele de Giessler, i s'a făcut rău, a ridicat mâna la inimă, a plecat capul și s'a rostogolit fără vieță la pământ. Suferia de multă vreme de durere de inimă și acum durerea asta i-a curmat zilele.

Se mai spune de moartea neașteptată a lui Hartwig, că ea ar fi fost pricinuită de convorbirea prea agitată, sbuciumată, cu contele Giessler în cauza uciderii lui Francisc Ferdinand la Seraievo. După propriile mărturisiri ale lui Giessler, ministrul Austro-Ungariei la Belgrad, convorbirea a decurs foarte liniștit. Totuș pare a fi o taină la mijloc. Hartwig să străduise din toate puterile pentru eliberarea Slavilor de sub țări străine, sau cel puțin voia pe seama lor o vieță politică liberă, independentă. El nădăjduia, că Francisc Ferdinand, deodată cu suirea pe tron, ar fi dat această dreptate slavilor, știut fiind că Francisc Ferdinand pusese în planul domniei sale o nouă formă de guvernare, cu mult mai liberă.

Spre știre.

Foaia nu o putem da pe așteptare, fiindcă aceasta ne prea îngreunează purtarea socotelilor pentru cari nu plătesc la vreme. De aceea să nu se supere ceice ne-au cerut amânare de plată, iar noi nu le putem împlini dorința. Purtarea la astfel de socoteli, cu sutele de restanțe, ne-ar încurcă și îngreună administrația din cale afară de mult. Doar pentru astfel de restanțe ar trebui purtat cărți deosebite, și să se trimită la vreme atâtea scrisori și provocări — știm din pățanii, — cari sepe de multeori întrec suma de 2 cor (20 bani.

Literatură și știință

Mihail Eminescu

Sfântul George în oraș și la țară

— Icoane zugrăvite cu degetul —

Uriașul slovei românești, acela care a răsturnat toate pravile învechite din limba românească, curățindu-o ca pe un mărgăritar de preț, **Mihail Eminescu**, pe lângă minunatele poezii a scris mult, foarte mult și în proză (nu în versuri). În ciasurile lui libere, când era numai al lui și al visurilor dragi, a scris bucăți adânci de tot, pe cari numai după frământare de cap, celtorul le putea înțelege tâlcul lor. Aceste scrieri îmbrăcate într-o limbă aleasă literară cuprind idei, cari te pun în uimire. Astfel sunt scrierile lui: „Sărmanul Dionis“, „Cezara“ și altele.

Afară de astea Eminescu a scris mult și „după comandă“. Sărac și lipsit de orice ajutor bănesc, muncea sărmanul ca un ziler în redacția ziarului „**Timpul**“ din București, unde și-a istovit cea mai frumoasă parte a vieții. Aproape întregă foaia trebuia să o scrie el. Scria articolele politice, făcea corecturile, mergea la tipografie, și astea toate din zi până în noapte, neobosit, cu mâna plină de cerneala multului scris, cu fața istovită de muncă, cu părul în desordine și astea toate numai pentru amărâta bucăciică de pâine.

În timpul acesta Eminescu a scris foarte mult. A scris și păreri de-ale lui în politică, dar mai mult scria ca să umple ziarul în slujba căruia era pus.

Dintre maltete lui scrieri ca gazetar dăm și alăturata schiță de Sfântul George, unde Eminescu vrea să facă asemănarea între viața ticăloasă de oraș la acest praznic, cu șgomot, sudălmii, chirie neplătită, mutări (în România cam de regulă chiriașii dela orașe se mută de două ori pe an: de Sf. George și de Sf. Dumitru) și între viața patriarhală de sat, cu feciori chipeși, cu fete șglobii, cu izvoare limpezi și cu codru verde.

* * *

Ce proastă petrecere!? — Oștiri ce se luptă cu noroiul, bombe ce se descarcă de dragul șgomotului, certuri, ocări, sudălmii, mizerie politică! Apoi plătește chirie dacă ți-a mai rămas un fir de para, părăsește-ți locașul, te mută în altul, sparge oglinzi, te ceartă și te necăjește, căci e Sfântul Gheorghe!

Da! Proastă petrecere!

Dar, — laudat să fie numele Domnului! — nu e pretutindene tot așa.

La țară, la sat ziua e mare, o zi veselă de sărbătoare.

Încă în dupăamiaza ajunului fetele, flăcăii și copiii ies în țarină ori se duc la pă-

dure și se întorc acasă încărcăți cu ederă și cu crengi de rug. Din ederă se împletesc cununi verzi, iar crengile de rug se pun în cruci pela portițe, pela ferești pe deasupra ușilor și mai cu deosebire pela grajdul, în care se adăpostesc caii și vitele. Așa „e bine“; altfel intră ielele și strigile (strigoile), fură laptele dela vaci, fură somnul copiilor, visul fetelor și norocul flăcăilor.

Acolo, unde intrarea e închisă prin rugii înghimpați, nici iele, nici strigi nu intră, pentru că văd semnul pe care nu au putere de a-l trece și vacile dau lapte, copiii dorm duși, fetele se pierd în visuri plăcute, iară flăcăii rămân harnici și cu noroc. Astfel toate casele, toate curțile se încarcă de podoaba primăverii.

În amurgul serii, copii, fete și flăcăi umblă pândiș prin curte. Fiecare își ține mâinile la spate și caută să „apuce golul“ celuiualalt, căci acuma e vremea urzicii... Și iată-l c'o apucă! — Stănuț atinge cu urzica brațul desvelit al Mariucăi. Măriuca țipă speriată, apoi se întoarce și i-l atinge cu urzica peste gât... Apoi goană — apoi hohote — apoi țipete — jur-împrejurul curții — afară la uliță — de-alungul uliții, pela fini, pela vecini și prin casă și pe afară mic și mare, satul întreg se pune în goană, căci acum se începe primăvara, vremea de lucru, și cel mai sprinten e cel mai vrednic.

Obosiți, însăfârșit, cu toții se apropie de adăpost. Fiecare se laudă că a nimerit pe cutare și pe cutare de atâtea și de atâtea ori și că însuși nu a fost nimerit decât în urma cutărei ori cutărei întâmplări, chiar numai de atâtea și atâtea ori. Spune apoi pe cine a nimerit și l'a nimerit în anul trecut și în anul mai înainte de cel trecut; tață și muma își spun din tinerețe; bunul și bunica ascultă și îi chiamă pe toți de cu vreme la hodină, căci mâne, pe când ziua se desvăluie din noapte, cel mai harnic și cea mai harnică fură smântâna de pe izvorul din crâng.

Vestea luminii abia se ivește la răsărit, când fetele, în găteala sărbătorească, care mai de care grăbesc cu urcioarele curățele la izvorul cu apa cea bună. — La izvor se întâlnesc, schimbă vorbe, își fac de lucru și stau neastâmpărate. Ar plecă, dar nu le duce gândul, ar mai sta, dar nu li se cuvine...

— Aide soro! — zice una, — căci ne apucă flăcăii și ne stropesc cu apă din izvor.

— Aide soro! — zice alta.

— Aide soro! — zice a treia.

— Aide soro! — zic toate, dar nici una nu pleacă.

Flăcăii ascunși prin crângul de'mprejur deodată năvălesc asupra lor. Fetele țipă speriate, uimite și desmierdate și ca o ceată de prepeliți fug care încotro; dar sprinteni sunt voinicii și iuți la pas... Unul câte unul — ia urciorul și varsă din el în fața rumână, căci așa e bine, așa este obiceiul, așa se îmbroaspătă sângele și ca pe un prisnel învârtește trupul.

Dar scurtă e petrecerea, căci cu toții au de lucru; fetele grăbesc la rânduiala casei, iar flăcăii dau pas, ca să aducă vitele dela pășune.

Deodată răsunetul clopotelor străbate prin vale.

Urmează o altă parte a zilei.

Mic și mare se îmbracă de sărbătoare și peste puțin ulițele pornesc în pas cumpătat spre sfânta biserică. Astăzi e slujbă mare. Preotul îmbracă cele mai alese odăjdii; șapte băieți îmbrăcați în stihare curate poartă sfeșnicele în fața altarului; toți cărturarii satului să adună să judece lumea, iar bărbații ies la câmp, la stână. Astăzi se înțarcă mieii și oile se bagă în lapte.

Isăilă, ciobanul, dă de lucru la trei ciobănei, e mare turma și bine hrănită. Cinci sute și atâtea de oi, la atâți și atâți stăpâni sunt la un loc. Pe când însă stăpânii se adună, mieii sunt desfăcuți de lactare, sterpele și berbecii sunt aleși la o parte, și oile de muls sunt vârâte în stână. Dulăii pândiș stau împrejur culcați pe labe și căutând cu ochii porunca stăpânului lor.

Dupăce oamenii s'au adunat, ciobanul ia legătura de răbușuri și înșiră de pe acest catastif al său care câte oi are și de ce fel are. El cunoaște toată oaia de pe păr, de pe umblet, de pe muget, de pe nărav și unul singur dintre stăpâni nu se plânge, căci știe că Isăilă nu greșește.

Acum începe a se mulge. Stan are numai cinci oi lăptare: el începe. Le mulge pe toate cinci și scoate jumătate ocă. Acesta e un lapte. Altul are douăsprezece oi și scoate o întreagă ocă. El are doi lapți. Iarăș altul are doi, doi și jumătate, trei,

FOIȘOARĂ

Doină

de Mihail Eminescu.

Dela Nistru pân' la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-s'a
Că nu mai poate străbate
De-atâta străinătate.
Din Hotin și pân' la Mare
Vin Muscalii de-a călare,
Dela Mare la Hotin
Mereu calea ne-o ațin;
Din Boian la Vatra Dornii
Au umplut omida cornii
Și străinul te tot paște,
De nu te mai poți cunoaște.
Sus la munte, jos pe vale
Și-au făcut dușmanii cale,

Din Sătmar până 'n Săcele
Numai vaduri ca acele.
Vai de biet Român săracul!
Indărăt tot dă ca racul,
Nici îi merge, nici se 'ndeamnă,
Nici îi este toamna toamnă,
Nici e vara vara lui,
Și-i străin în țara lui.
Dela Turnu 'n Dorohoi
Curg dușmanii în puhoi
Și s'așază pela noi;
Și cum vin cu drum de fier,
Toate cântecile pier;
Sboară paserile toate
De neagra străinătate;
Numai umbra spinului
La ușa creștinului.
Iși desbracă țara sânul,
Codrul — frate cu Românul —
De secure se tot pleacă
Și izvoarele îi seacă —
Sărac în țară săracă!

Cine-au îndrăgit străinii,
Mânca-i-ar inima câinii,

Mânca-i-ar casa pustia,
Și neamul nemernicia!
Stefane, Măria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' Arhimandritului
Toată grija schitului,
Lasă grija Sfinților
În seama părinților,
Clopotele să le tragă
Ziua 'ntreagă, noaptea 'ntreagă,
Doar s'a 'ndură Dumnezeu,
Ca să-ți mântui neamul tău!
Tu te 'nalță din mormânt,
Să te-aud din corn sunând
Și Moldova adunând.
De-i sună din corn odată,
Ai s'aduni Moldova toată,
De-i sună de două ori,
Iți vin codri 'n ajutori,
De-i sună de-a treia oară,
Toți dușmanii or să piară
Din hotară în hotară —
Indrăgi-i-ar ciorile
Și spânzurătorile!

ba Petrea Ciocan chiar zece la un loc. Și apoi acela care are un lapte, mulge odată toate oile, care are doi lapți, le mulge de două ori, iar Petrea Ciocan zece zile e stăpân pe întreaga turmă.

Oamenii glumesc, râd, se necăjesc unii pe alții. Iată colo unul slab și grăbit la mișcare, e om bogat, dar sgârcit: el mulge, încât ar scoate sânge din uger. Toți râd, dar lui nu-i pasă, căci voiește să scoată cu un lapte mai mult.

Altul bine hrănit, vesel și cumpătat își împlinește lapții, apoi mulge mai departe și toarnă în laptele neîmplinit al finului său. — Iarăș râd oamenii; dar lui nu-i pasă, căci voiește să arete că „are de unde“. — Petrea Ciocan e cel din urmă. El stă zâmbind cu mâinile încleștate pe burtă. Ii plac glumele oamenilor, îi place veselia, ar dori ca tot ziua de Sfântul Gheorghe să fie.

— Isăilă! — grăiește el — mulge tu, căci eu nu mă pot plecă! — Hahaha! și râde cât îl trec lacrimile de gluma pe care a făcut-o.

Isăilă mulge, înseamnă lapții pe răburi și când ziua se învăluie din noapte cu toții se întorc acasă.

Iar noi cei dela orașe!? — Cetim actele (scrisorile) despre darea în judecată a foștilor miniștri, știrile de războiu, amenințările proprietarilor de case pentru plata chiriei și ne cântărim păcatele negre sub salcia verde... (În România, și mai ales la orașe este obiceiul ca, de Sfântul Gheorghe să se așeze la răspântiile ulițelor cântare împodobite cu salcie verde, unde se cântărește mulțimea.) Proastă petrecere!

Da! sarbădă e vieța, sarbădă pentru cei cu inimă deșartă și cu capul sec!

Frânturi din cugetările lui Eminescu.

Naționalitatea trebuie să fie simțită cu inima și nu vorbită numai cu gura. Ceea ce se simte și se cinstește adânc se vorbește arareori. Evreii cei vechi n'aveau voie să pomenească numele Dumnezeului lor! Iubesc poporul românesc fără a iubi pe semidocti (proști încrezuți) și superficialitățile (palavrele) sale.

Eu nu pot înțelege cum poate să-i impună cuiva, ori să se minuneze cineva de un om așa numit mare sau de o așa numită „Excelență“. — Acelor timizi (neîndrăzneți), pe cari îi orbește o stea, o trăsură ori un blazon (pajură de boier ori de grof), îi sfătuim ca să și-i închipuiască pe aceștia în goliciunea lor trupească și sufletească și atunci va vedea fiecare ce idioți, ce urâți, ce corupți (stricați) pot să fie și aceste ființe; vor vedea că acele corpuri putrede de desfrânări, ce conțin suflete și mai putrede sunt tot cuiburi-cuiburi ale morții, ca și corpul cerșetorului din pragul unei biserici.

Cine poate susține măcar cum că Bucovina a fost rutenă, Bucovina, care decând s'a pomenit a fi, n'a fost sub domnirea slavă!? Dar bine, ce să zicem atunci de Pocuția și de Podolia, care încă din evul mediu (din vechime) nu știi că sub ce stăpânire a fost mai mult: sub cea română, ori sub

cea polonă? Nu noi, ci faptele dovedesc. (Ce zici la asta domnule cavalier de Onciul?! — Red.)

Pe cât de adânc a căzut diamantul în mare, pe atâta trebuie și scos, — și virtutea e un diamant ce trebuie să-l scoți.

Cel mai mare păcat al oamenilor e frica de a recunoaște adevărul. E crud acest adevăr, dar numai el folosește.

Știri diferite.

Unde-i adevărul? Primim următoarele: Luni în 13 Iulie n. c. între orele 1—2 după amiază, în gara din Sibiu, am dat de un grup de studenți din România, conduși în excursiune de câțiva profesori. Din semnele și vorbele lor am observat, că ceva li s'a întâmplat. M'am interesat dela unul dintre ei, care mi-a spus, că au fost îndrumați din partea unui ofițer de graniță să depună cocardele tricolor jos. Nefiind de față când s'a întâmplat provocarea, am tăcut și având a călători mai departe, mi-am văzut de drum. Și poate nu-i dau atâta atențiune acestei întâmplări, știut fiind, că un astfel de caz s'a întâmplat, chiar și cu soția unui ministru român. Dar ce mă face să vă scriu, e un alt caz, întâmplat în aceeași zi în tren. Erau mai mulți domni, dintre cari trei domni maghiari făceau politică. Între multe altele, unul a spus cam următoarele: „și țara asta cultă, unde fiecare inteligent vorbește cel puțin două limbi, unde fiecare nație e primită în limba sa, unde domnește cea mai largă libertate, — te miri pentru ce are atâția dușmani!? Și pe când el vorbea mai departe, mă gândeam la libertatea ce mi s'a spus că au avut-o cei câțiva băieți nevinovați din România...

Dela scaldele din Ocna Sibiului. Ni se scrie: Pe sub teii bătrâni, vedeam acum de curând în fiecare zi, două fetișcane frumusele și cu vino ncoace, în societatea unui domn locotenent (obărlaitnant). Vorbiau nemțește și eu nepricepând limba, mă mulțămiam să-i urmăresc cu privirea. Pe cât am înțeles, însă, nu domnul ofițer le făcea frumosul, ci mai mult dansurile lui. I-l luau în mijloc și atâta îi toroiau la ureche, încât nu știa cui să-i răspundă. Într-o seară văd zinele fără cavalier, vorbind ele între ele.... românește. M'a surprins glasul argințiu al frumoaselor și interesându-mă de vorbele lor, le-am urmărit pe neobservate.... Am înțeles că se boceau de plecarea domnului locotenent.... și m'am revoltat. Cum, frumoase copilițe române, voi ați alergat după domnul ofițer? Și voi de dragul lui a-ți luat-o pe nemție, ba poate v'ați dat de nemțoaice, în loc ca totul să se fi întâmplat de-antorsul?! Trist, trist de tot!

Studenții sârbi nu vor mai fi primiți la universtătea din Viena. Profesorii dela universitatea din Viena au pornit o vie mișcare împotriva studenților Sârbi și cu toții au hotărât să lupte într-acolo ca pe viitor să nu se mai primească nici un student sârb la universitatea din Viena. Ei au semnat cu toții o cerere, pe care au predat-o rectorului universității, cerând cu stăruință să le fie primită.

Inarmări din pricina tulburărilor din Albania. E lucru cunoscut că dintre puterile cari s'au îngrijit mai de aproape de țărișoara Albaniei sunt Italia și Austro-Ungaria. Dar cu îngrijirea aceasta nu s'a avut în vedere numai bunăstarea Albaniei, că atât Italia cât și Austro-Ungaria voiesc ca pe urma îngrijirii să aibă dreptul de a se amesteca în afacerile ei dinăuntru! Cu alte cuvinte, dacă te îngrijești de un om bolnav apoi aștepti să te răsplătească chiar în așa chip ca să-l despoi de avera ce o are.

Foaia italiană „Avanti“ (Înainte) pre-simte, că de aceea s'a îngrămădit atâta oaste austro-ungară în Dalmația, pentru-ca Austro-Ungaria să se amestece cu folos în încercăturile din Albania. Dar și Italia trebuie să se amestece acum, până poate, zice „Avanti“. Spre acest scop rezerviștii italieni ai mai multor regimente au fost chemați sub arme, iar o parte din flota italiană (armata de pe mare) a primit ordin ca să se adune în porturile de pe țărmurile Mării Mediterane, fiind gata de plecare spre coastele Albaniei.

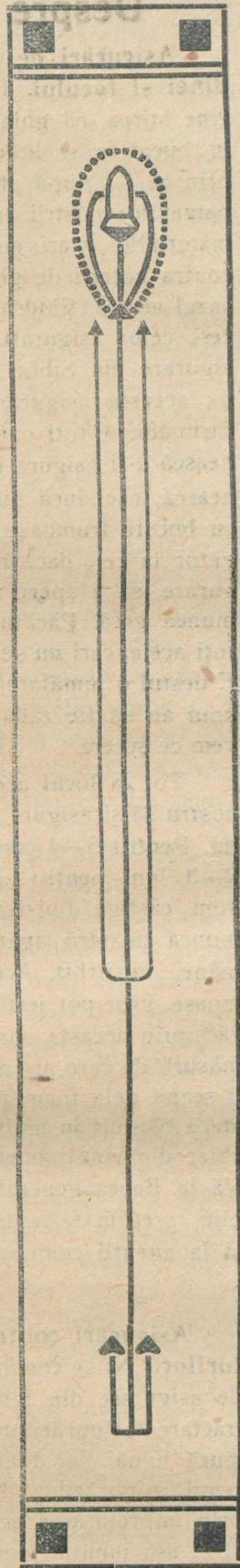
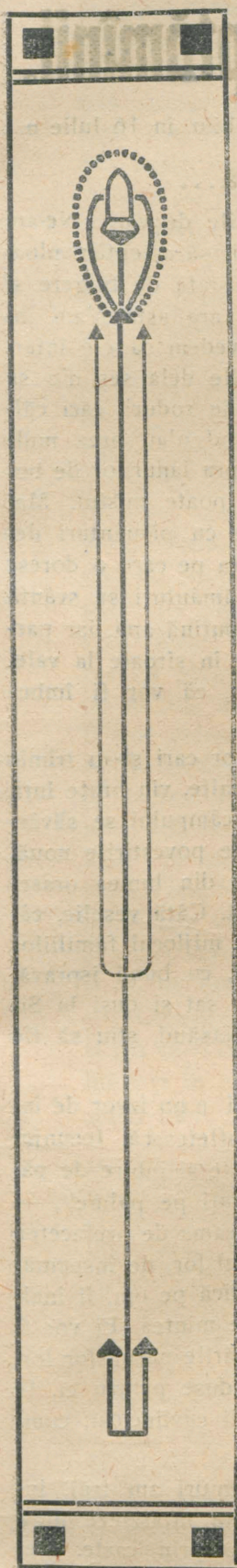
După vești ca acestea se poate înțelege, că între țările din Tripla Alianță (Italia, Austro-Ungaria, și Germania) nu-i chiar strânsă legătura, „alianța“, și Italia amenință să se îndepărteze spre cealaltă grupare de puteri (Rusia, Anglia și Franța), spre cari de mai demult simția o oarecare atragere. Pot sosi în curând vești chiar de mari neînțelegeri între Austro-Ungaria și Italia, din cauza mărului de ceartă, care e Albania. La o răfuială cu arma nu se poate ajunge, îndeosebi monarhia noastră nu se poate gândi din cauza sbuciumărilor ei dinlăuntru în timpul din urmă, și mai are și cu Serbia puncte de ceartă.

Mersul vremii.

Ploi mari, furtuni, s'au întâmplat la răstimpuri dese, atât la noi în Ardeal, cât și peste munți, în România, pricinuind nenumărate pagube prin înecuri. Asupra orașului Sibiu, și în întreg comitatul s'a deslănțuit Duminecă un adevărat potop, începând dinspre seară, cam pela ciasurile 6 și a durat până pela 9. Nu mai eră chip ca luna să mai poată umbla pe strade. În părțile de mai jos ale orașului Sibiu valurile de apă au străbătut în pivnițe și case. Fulgere dese strățăiau furtuna. Tranvaietele nu puteau înainta decât încet de tot. Deasemeni trenurile în comitat, ba pe linia dintre Ocna și Sibiu apa cuprinzând șinile, n'a mai umblat nici un tren până a doua zi dimineața. Dintre comunele cari au îndurat mari pagube din cauza potopului sunt Turnișorul, Gușterița, Șura mare, Bungardul și altele. Au fost rupte poduri și s'au înecat și animale de casă.

În România, mai în urmă, au bătut ploii mari în județul Vâlci, cu deosebire au suferit pagube plășile (cercurile) Oltu și Cerna, chiar drumul de fier spre Govora a fost nimicit pe o lungime de 3—400 metri. În satele Stupărei și Mădula apele au pricinuit dărâmarea câtorva case. Furios a a fost păraul Mincovățul care a înămolit lanuri întregi cu bucate, a rupt poduri și a stricat drumuri. Nici anul acesta nu ne va cruța cel prea Bun și Drept?

Moștenitorul de tron Carol Francisc Iosif dimpreună cu familia.

Se începe conscrierea alegătorilor.

Nu e destul că am dat examenul și am primit certificatul dela comisia pretorială! Trebuie să fim luați și în lista alegătorilor, iar întocmirea acestei liste o fac în luna aceasta, Iulie stilul nou, mai multe comisii în fiecare cerc, mergând din comună în comună.

Toți cei ce au primit certificatele să se înfățișeze cu ele în fața comisiilor când vin acum în comune și să ceară să fie înscrși pe lista alegătorilor. Firește, membrilor comisiei, trebuie să li se mai dovedească că cei cu certificate: plătesc dare directă de 20 coroane, că au fost la miliție cel puțin căprar, că au vârsta de 30 de ani, ori unii că de cinci ani sunt în slujba aceluiaș stăpân.

Fraților nu scăpați prilejul acesta, prezentați-Vă comisiilor și cereți să fiți puși pe lista alegătorilor. Dacă nu sunteți puși pe lista alegătorilor, certificatele n'au nici o valoare.

Cine a întârziat, ori a fost respins dela examenele din fața pretorului, poate face acum examene în fața comisiilor de conscriere! Nu zăboviți ci încercați să faceți examene, ca să aveți dreptul de vot, pe care îl câștigați acum când vi se îmbie! Acesta e cel mai mare drept, care ni se îmbie! Cetiți și cele scrise în numărul trecut la pagina 6.

După cum ne vom purta acum se hotărăște lupta noastră în alegerile dietale, cari se vor ține cel mai târziu în Iunie 1915. Și e datoria noastră ca să răușim a trimete cât mai mulți reprezentanți în dietă.

Examenele să fac fără plată și fără gloabă! Nu sunt adevărate acele știri de prin unele părți că ceice nu vor trece la examen vor fi globiți! Examenele se fac românește, și după cartea de cetire din cartea a VI-a poporală, nu din orice carte și în orice limbă. Ceice se anunță la examene vor căpăta să cetească cel mult cinci rânduri și să scrie două rânduri. Să lase frații noștri lucrul la o parte în zilele când vin

comisiile de conscriere și să ceară să fie puși pe listă, iar cei ce n'au făcut examen în luna lui Maiu, să ceară să fie examinați acum.

Ceice vreau să facă examene pentru dreptul de alegători le mai spunem și acum, că trebuie să aibe următoarele acte: 1. Atestat de botez sau un alt act legal din care să se vadă că are vârsta de 30 de ani, sau va împlini anul viitor această vârstă; 2. Un act cu care să arete că plătește dare directă de 20 coroane (dacă știe scrie și eți), sau 40 coroane (dacă nu știe scrie și ceti), sau 40 coroane (dacă nu știe desc că au făcut 6 clase elementare cu răușită; 3. Un act prin care să dovedească aceia cari au făcut serviciu la vre-o prăvălie sau altă meserie că timp de cinci ani sau cel puțin trei ani au făcut acest serviciu. Alegătorii vechi, luați în liște cu putere de drept de vot a anului 1913, cari nu întrunesc nici una din condițiile acestea, rămân și în viitor ca alegători.

Despre asigurări.

Asigurări de produse contra grindinei și focului. Din mai multe părți ne vine știrea, că ghița a făcut mari pagube în bucatele și holdele țărânilor noastre, prin ce, — după atâția ani grei, o parte a oamenilor noștri au ajuns la o stare grea materială. Cari și-au asigurat produsele contra baterii de ghiță, au scăpat din năcazul acesta, fiindcă pagubele avute să plătesc celor asigurați. Banca generală de asigurare din Sibiu primește încă și în luna aceasta asigurări contra grindinei. Indemnăm pe toți oamenii noștri să grăbească a-și asigura bucatele la banca românească, căci încă nu este târziu. Acei, cari au bucate frumoase, ar face un păcat strigător la cer, dacă nu s'ar îngriji prin asigurare, să-și apere avutul lor agonisit prin muncă grea. Păcătuiesc contra familiei lor toți aceia, cari nu se îngrijesc de acest avut. E destul o jumătate de cias, ca toată munca unui an să fie zădărnicită și să nu mai avem ce seceră.

Tot la locul acesta indemnăm poporul nostru să-și asigure bucatele și contra focului. Pentru 3—4 coroane, ce se plătește pe 2—3 luni pentru asigurarea produselor, vom câștiga liniștea sufletească și va fi munca noastră apărută, avutul ne va rămâne neștirbit. Acei, cari au bucate frumoase, ușor pot jertfi 2—3 măsuri de grâu, căci prin aceasta vor apăra pe cele 2—300 măsuri, de care are așa mare nevoie și care îi scapă dela foamete, — care și anul acesta a bântuit în multe ținuturi, — adeseori chiar din vina oamenilor noștri. Adresați-Vă la Banca generală de asigurare din Sibiu, precum și la toate băncile românești și la agenții comunale.

Asigurări contra spargerilor și furturilor. Ni se comunică că Banca generală de asigurare din Sibiu a introdus și contractarea asigurărilor contra spargerilor, ramură nouă, dar foarte importantă, pe terenul asigurărilor. Insemnătatea o capătă prin împrejurarea aceea, că în viața noastră, așa numită modernă, din zi în zi tot mai dese sunt cazurile de spargerii și de furt. Cu tehnica modernă ține pas și iscusința spărgătorilor. Până în prezent nu avem nici o modalitate de a ne apăra avutul nostru contra acestor răuvoitori, ci numai prin asigurare. Recomandăm băncilor noastre să asigure contra spargerilor și furtului, contra daunelor prin atacare; inteligenței să asigure locuințele lor; comercianților și industriașilor, să asigure marfa și alte materii; preoților să asigure bisericile și școlile. Toate deslușirile de lipsă se pot primi dela direcțiunea din Sibiu, precum și dela agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Lugoj și Vârșeț.

Mulțumită. Onorată Direcțiune a „Băncii generale de asigurare, societate pe acții“ în Sibiu. Subsemnata, fiind asigurată la banca D-Voastră și întâmplându-mi-se nenorocirea să-mi ardă șura și cămările Duminecă la 28 Iunie a. c., D-Voastră a-ți trimis numai decât după foc pe prețuitorul D-Voastră la mine și prețuindu-mi cinstiți și cu tragere de inimă pagubă avută, m'ați despăgubit spre deplina mea mulțumire cu 1,100 coroane, din care să-mi pot aduce în rând edificiile arse. Vă mulțumesc pe cale publică și indemn pe

orice om, care-și poartă la inimă binele casei sale, să facă asigurarea numai la D-Voastră. Și altfel puteți să știți, că făcându-mi-se prețuirea Duminecă dimineața și eu, ducându-mă la sfânta biserică am dat mulțumită celui de sus, iar preotul nostru, d-l Mircea, după sfârșitul slujbei a adus întâmplarea la cunoștința poporului și i-a îndemnat pe toți să se asigure la banca D-Voastră. Cohalm la 8 Iulie 1914. Maria I. Spornic; Zaharie Borcoman și George Fuciu, martori.

Poezii populare.

Din comitatul Hunedoarei.

Frunzuliță de stejar
Suflă vântul pe hotar,
Ce plângi mândro cu amar?

— Cum să nu plâng bădișor,
Că-ți lași plugul în ogor.
Și lași dragostea-mi sărmană,
Iar tu mi-te duci cătană.

Suflă vântul printre spini,
Mândruță de ce suspini?
— Suspin bade după tini,
Că te duci între străini,
Bate inimioara mea,
Mă doare de voie rea,
Că poate mâne, poimâne,
Știu că te desparți de mine.

Frunzuliță de pe baltă
De unde cătana pleacă,
Rămâne casa săracă
Și nevasta supărată.
Maica mea ce m'ai lăptat
In ce apă m'ai scăldat?
In apă de Vineri seara
Să umblu lumea și țara.

Frunzuliță din rozor
Măiculița mea cu dor,
Când să-ți fiu de ajutor
Neamțul m'a și înhățat
Și 'n Bosnia m'a băgat,
Eu cu Turcul să mă bat.
Dar cu Turcul nu m'oi bate,
Că mi-e greu vițelu 'n spate.

Culese de *Petru Radu*

Ultime știri.

Vineri la amezai a sosit din Budapesta următoarea știre telegrafică, pe care o dăm și noi în o parte a foii, ce încă n'am fost dus-o la postă:

Foaia guvernului „Pester Lloyd“ din Budapesta e informată, că Serbia a conchemat sub arme rezerviștii de pe mai mulți ani, cu totul la 70.000 Prin urmare Serbia e jumătate în stare de războiu. Ba ar fi trimis deja unele trupe înspre granița monarhiei austro-ungare.

Pe de altă parte se susține, că monarhia noastră încă a adunat multă armată în Dalmația. Deasemenea ofițerii și soldații din acele părți nu primesc de loc concediu (urlaub) în anul acesta.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, în 16 Iulie n.

Vacanță...

Suntem în pline zile de vară. Ne-am făcut obișnuință ca zilnic să așteptăm ploaie, o ploaie repede, sfâșiată de fulgere și urmată de tunete. In vara asta n'am îndurat călduri mari, și vedem că ele întârzie și acum. Pământurile dela șes n'o să aibe multă îndestulare în roduri, căci căldurile aducătoare de rod n'au prea mult răgaz să stăruiască asupra lanurilor de bucate, iar apa n'o mai poate mistui. Mai norocoase vor fi satele cu pământuri deluroase, cruțate de arșița pe care o doresc de patru ani. Aceste pământuri se svântă degrabă, căci supoartă puțină apă, iar partea de prisos se scurge în șiroaie la vale. Rodurile aici prevedem, că vor fi îmbucurătoare.

In ajutorul părinților cari și-au trimis odraslele la școli mai înalte, vin brațe iuți, harnice. Munca grea a câmpului se săvârșește cu ușurință printre povestirile nouă, interesante ale tinerilor din lumea orașelor, din vieța de școală. Câtă veselie, câtă vieță de huzurire în mijlocul familiilor cu fii întorși dela școli, cu bună ispravă. Tinerii români luați din sat și duși la Sibiu, Brașov, Blaj ori Năsăud, știu să fie harnici la carte.

Vara pentru cei buni e un izvor de întărire și însănătoșire sufletească. Incunjurati cu nesfârșită dragoste și iubire de părinți și de săteni, „purtați pe palme“, — cum se zice, — își dau seama de prefacerea care se petrece în sufletul lor, de însemnătatea învățăturii care ridică pe om, îi înalță inima și îi desrobește mintea. Ei vor fi înțelegători față de așezările părinților lor, vor ști prețuți jertfele aduse pentru ei, le vor ajuta la lucru, vor fi cuviincioși, cumpătați, serioși.

Oricât de grele vremuri am trăi, iubiiții noștri cetitori să nu întârzieze în a se strădui cu lumina prin carte. Ce cu dare de mână, cu copii ieșiți din școala populară, să-și dea toată truda pentru a-i trimete mai departe, la gimnaziu sau dacă nu la meserii, pentru a ne întări rândurile oamenilor chibzuiți de mâne, cari vor purta grija conducerii neamului nostru în viața publică și pentru înflorirea meseriilor românești.

Inaintarea și biruința cere jertfe. Și jertfele sunt cu atât mai prețioase, cu cât ele se fac din partea unui popor sărac ca al nostru și despoiat de drepturi. Să se gândească iubiiții noștri cetitori și la mulțumirea fără seamăn, la bucuriile și gândurile nouă, la sfaturile pe cari le aduce în casă băiatul isteț, desghețat, întors acum dela învățătură. Parcă un alt preț capătă viața noastră pământescă....

Pripeală unguerească. In Deva s'a întâmplat deunăzi pripeala de care e vorba, o pripeală unguerească, de care a răs toată lumea câtă a auzit de ea. O povestim și noi, pentru ca să fie auzită și să rădă de ea și mai multă lume:

Domnul Francisc Hosu-Longin (fratele domnului avocat Dr. Alexandru Hosu-Longin și ginerele domnului George Pop de Băsești), plecase la Pesta pentruca să-și cerceteze nepotul, student universitar, ca-

re zăceă bolnav. Din Pesta a trimis părinților bolnavului (adecă d-l Dr. Alexandru Hosu-Longin) o telegramă, prin care-i veștiă unguerește: „beszéltem az orvosokkal“ (am vorbit cu doftorii). La postă cuvintele astea unguerești au fost tălmăcite: „beszéltem az oroszokkal“ adecă: „am vorbit cu Ruși!!) In loc de orvos s'a cetit orosz.

Procurorul din Deva, când a luat știre de telegrama dată de postă, n'a pregetat să se puie de zor pe lucru.... S'a dus acasă la d-l Francisc Hosu-Longin și a scotocit prin toate odăile, aruncând claie peste grămadă, deavalma toate lucrurile, pentru ca să afle vre-o scrisoare dela vre-un Rus, care să grăiască despre legături dintre Români și Ruși și să poată acuza pe domnul avocat român de „trădare de patrie“, de „spion“ și de alte învinuiri, cari scad cinstea unui om. Procurorul, în pornirea lui pătimășe, ar fi întors casa cu fundu în sus, dacă din parte românească n'ar fi fost chemat comitele suprem (fișpanul) să desmeteciască pe procuror. Pe comitele suprem la prins mirărea când a văzut ce a fost în stare să lucre procurorul „patriot“ în casele distinsei familii românești Hosu-Longin din Deva. Se înțelege că pe urmă și-a venit în minte și procurorul și și-a dat seama că a fost vorba de doftori și nu de Ruși!

Oamenii pripiți sunt de nesuferit. Pe lângă că-și sparg capul de grindă, mai sunt luați și în răs. Două pedepse meritate pe capul lor!

Un nou pod peste Dunăre între România și Serbia se va face lângă orașelul Prahovo. Comisiunea româno-sârbă împuternicită cu construirea podului se va întruni în săptămâna asta pentru a lua hotăriri în această lucrare. Scopul podului e, ca Serbia și România să stea în cât mai strânse legături de prietenie, cum se cuvine între două popoare ca cel sârbesc și românesc, cari au să bată alături drumurile viitorului. Se spune, că la podul de peste Dunăre dela Prahovo va duce din București o nouă linie de tren, ba ce e mai mult, linia aceasta de tren va plecă dela granița rusească. Deci construirea podului acestuia pune în legătură strânsă trei țări: Rusia, România și Serbia.

Cununie. Ludovica Mică și Ioan Popoviciu își sârbează cununia lor Duminecă la 19 Iuliu în biserica gr̄-cat. din Cuzdrioara.

Alți doi soldați români împușcați de grăniceri bulgari. La granița nouă dintre România și Bulgaria s'a întâmplat o nouă mișelie. Grănicerii bulgari au tras a doua oară focuri asupra grănicerilor români, în noaptea dela 28 spre 29 Iunie v. Eră seara la ora 8, pecând grănicerii bulgari petreceau la o nuntă în satul Cuingiuc, nu departe de graniță, pe pământ românesc. Jandarmii români trecând prin sat le-a atras atenția, că e vremea să plece peste graniță. Grănicerii bulgari au plecat din sat, dar s'au oprit în apropiere, puindu-se la pândă. Pela ciasul 1 din noapte doi grăniceri români, Petre Boieru și Nicolae Coman însoțiți de mai mulți țărani au pornit-o din sat, povestind, spre pichetul lor (trupa românească de graniță). Țăranii înapoindu-se în sat, cei doi grăniceri români și-au continuat singuri calea, când deodată văd pitiți în șanțul drumului pe grănicerii bulgari,

cari vreau să le apuce înainte. La un moment dat, grănicerii bulgari se întorc și trag trei focuri asupra grănicerilor români, cari au căzut scâlțați în sânge, aproape morți. Criminalii soldați bulgari după aceasta au tuns-o la fugă, peste graniță. Populația românească dela graniță e peste măsură de amărâtă de destrăbălările, necinstea și sălbătăcia grănicerilor bulgari. Guvernul român va cere socoteală guvernului bulgar de crimele ce le fac pasnicii bulgari la graniță.

Ce pătesc ceice suferă de patima beției. Un funcționar din Turnu-Măgurele s'a dus la București în niște afaceri, și acolo a apucat să se îmbete. Amețit de beătură a trecut pe o stradă pardosită (podită) cu piatră și n'era putându-se ține pe picioare a căzut cu capul pe pavaj, lovindu-se greu. Cu o trăsură a fost dus la spital acest nenorocit, în vârstă de 40 ani. In satele noastre bețivii mai au noroc, că ulițele nu sunt podite, dar în schimb pline de noroi, altfel câte capete sparte s'ar vede în fiecare zi de ceva praznic! Mai lăsați, deci, beutura!

Trei companii de soldați chinezi du-se la moarte. Orașul Calgan din China a fost jefuit de trei companii de soldați în chip îngrozitor. Guvernul chinez se pareă, că n'are în gând să pedepsească pe jefuitori, chiar le-a dat voie să iasă de sub arme (să desbrace hainele de soldați) pe timp de două luni, împărțindu-le și solda ce li se cuvenia ca înarmați pe cele două luni. Dar soldații jefuitori, acum desbrăcați de arme, au fost duși cu un tren la orașelul Suihaa și de acolo pe un câmp, departe de gară, cam la trei kilometri. Pe neobservate au fost încunjurați de un batalion de infanterie, care a primit ordin să tragă în ei. Au căzut 140 de morți sau răniți, cari au fost aruncați în gropi peste olaltă. Unii se prefăcură morți, și după ce s'a îndepărtat batalionul, au ieșit din gropi croind-o la fugă, rasna pe câmp. Oare ăștia scăpați cu vieața au pierdut pofta de a mai jefui?

Greșala nenorocită a unui farmacist. De multeori mergem la farmacie (apotecă) după unele leacuri, dar în glăjuța pe care o împachetează așa de frumos apotecarul, cu felurite hârtii, nu știm dacă ducem scăparea sau moartea bolnavului. Intr'o astfel de farmacie sunt atâtea leacuri, cele mai multe făcute cu otrăvuri, cari pot omori omul pe loc, așa că, cu mare băgare de seamă trebuie să umble apotecarul cu leacurile. Din nebagarea de seamă a unui apotecar s'a întâmplat, că copilul unui avocat din București a murit. Lucrurile s'a petrecut astfel: Avocatului acestuia i-se îmbolnăvise copilul și doctorul i-a prescris unele doctorii (leacuri) cari trebuiau să se facă și cu puțină otrăvă. Apotecarul, cam somnoros, în loc să puie numai un gram de otrăvă în leac, după cum a scris doctorul, el a pus 13 grame. Bietul copil a murit numai decât după ce a luat doctoria.

Nunțași pentru meseriași. Cu prilejul nunții d-soarei Voica Baci, fca d-lui Ioan Baci, măestru cismar, cu d-l Ioan Luca, sergent-major la artilerie, următorii au binevoit a dăru la fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, al Reuniunii sodalilor români sibiieni, și anume: nașul Petru Simtion, librar și doamna, 1 cor.; Nicolae Joandrea 50 bani;

Elena Văcariu, Lazar Stoica, măsar, Ilie Popadan, Alexandru Popadan, I. Schuster, Paraschiva Văcariu, G. Comănița, I. Schuster, câte 20 bani; I. Bretuteanu, serg.-major, Pavel Jurca, croitor, câte 30 bani; Vică, George Popadan și Ioan Baci, cismar câte 40 bani; Luca și Baci, serg.-major câte 1 cor. și Nicolae Stoica, culegător-tipograf 50 bani, sau în total 7 cor. și 40 bani. La acelaș fond au mai dăruit: Livia Ciacan și Dr. Marcian Căluțu din Pecica, 10 cor. și Nicolae Mohan, culegător-tipograf eméritat 50 bani.

Unt din lapte de femeie... Sărăcia cea mare ce domnește printre oameni a îndemnat pe o biată ruteancă din Sigetul Marmației, căruia îi murise copilul, să pregătească din laptele ei propriu unt și să-l vândă în târg. Văzuse sârmana că eră amenințată să moară de foame și astfel în disperarea ei s'a folosit de cel mai neomenos fel de a-și câștiga bucățița de pâne. Pentru această faptă nesocotită poliția a condamnat-o la două luni închisoare. Sârmana, mult trebuie să fie răbdat până când a ajuns să-și vândă și laptele din sânul ei....

Groaznica nenorocire dela Ploești. Sâmbătă seara în 28 Iunie v. o groaznică nenorocire s'a întâmplat în gara Ploești din România în următoarele împrejurări: O locomotivă (mașină) care aveă să plece din gară, așeza vagoanele unul după altul spre a le putea lega laolaltă. Intre aceste vagoane erau și 10 cu benzină. Din cauza întunecului, pe când voia să așeze niște vagoane cu benzină, două dintre ele s'au izbit cu atâtea putere încât au plesnit și astfel benzina a început a gălgăi prin toate părțile. Șeful de manevră auzind ciocnirea și-a îndreptat laterna (lămpașul) în spre locul acela, dar deodată o groaznică bubuitură a sguduit întreg orașul și limbi de foc se înălțau în sus înfiorător. Ce se întâmplase? In momentul când șeful și-a îndreptat lampa spre locul unde se vărșase vagonul cu benzină gazele au fost atrase de căldura lămpii și dintr'odată au luat foc, producând explozia. Nenorocitul șef de manevră, care îndreptase lampa spre locul cu pricina a fost cuprins dintr'odată de flăcări și ars de viu. Când a venit ajutoarele să-l scape, puține semne de vieață mai dădea. Limbile de foc amenințau să cuprindă întreg orașul iar populația alergă îngrozită de vederea acestui fioros foc, care în întunecul nopții aveă înfățișarea unui iad în ardere.... Trenurile toate au întârziat din cauza aceasta, iar din gara Ploești nici un tren n'a putut plecă. Pagubele se ridică la 200 mii de Lei.

O nouă izbândă a aviației. Sburătorul francez Laporte a însemnat o nouă izbândă în lumea sburătorilor. Și anume, a sburat cu doi oaspeți timp de 9 (nouă) ciasuri și 16 minute. Intr'una ne este dat să auzim câte ceva despre acești sburători, cari cu prețul vieții cearcă în toate chipurile să facă tot mai lesnicioasă călătoria prin aer.

Spre orientare. Facem cunoscut, că toate scrisorile întrate la administrația noastră, pentru marele proprietar de vii din România, — s'au dat unui neam al aceluși proprietar. Acest neam le trimete pe toate la București sau că va răspunde însuși la unii, cari au scris. Din cauza asta, cei ce au trimes oferte să fie puțin în așteptare, îndeosebi fiindcă au sosit multe.

Muncitori pentru câmp în România

cam 60 - 70 de inși, se caută pentru niște moșii în județul Olt, Romanați și Prahova. Se pot înștiința însă numai bărbați dela 36—40 ani, cum și tineri dela 15—17 ani, la cari se fac contracte și pașapoarte conform legilor. Leafa dela 35—45 fr. lunar, precum și locuință, mâncare, opinci și trenul dela fara Căineni până la moșie. Timpul de lucru 5 luni și 1 an. Doritorii să se adreseze grabnic la Jean Raiculescu în Statina (România). 1872

Casele

din Sibiu, strada Wagner Nr. 1 împreună cu grădina, precum și „Hotelul Mihailu”, strada Turnului Nr. 11, se vând din mână liberă, din cauza plecării din Sibiu. Amănunte se dau la proprietarul Ioan Mihailu, strada Wagner Nr. 1. 1860

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați • SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12 recomandă p. t. publicului cele mai noue stufe de primăvară și vară în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine debărbați stufe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stufe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari sa află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domi preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniforma, după prescripție croitoră cea mai nouă.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cum-părări făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că de-spre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foil noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

JOSEF MEISTER

văpsitor de odăi și decorațiuni

SIBIU, colțul str. Turnului 3 și stradei Rațelor 20 se recomandă pentru toate lucrările aparținătoare acestei branșe, ca: spoirea de locuințe întregi ca și odăi singurate, pictură de biserici, văpsire de fașade, spoire de școli și alte institute atât în loc cât și afară de Sibiu. Mustre nouă moderne și mustre de țesături românești spre alegere stau totdeauna la dispoziție. Lucru solid și durabil pe lângă prețurile cele mai moderate. 1847

Anecdote

de Teodor V. Borza

Prețul 80 bani.

Se pot procura dela Administrația Foaia Poporului

Scrierile lui Emanuil Suciu:

1. „Nunta Țiganului”, comedie originală 60 b.
2. „Țiganul în căruță”, dialog în versuri, ediția III. 30 „
3. „Sara pe uliță”, tablou dela sat, ediția a II-a 20 „
4. „Țiganul cătană”, comedie originală într'un act ediția a IV-a se va da la tipar 30 „
5. „Țiganul la vânat”, comedie originală în două acte, scrisă în versuri 40 „
6. „Țiganul la țarg”, dialog ediția a II-a și Toastul lui Pamfilie 30 „

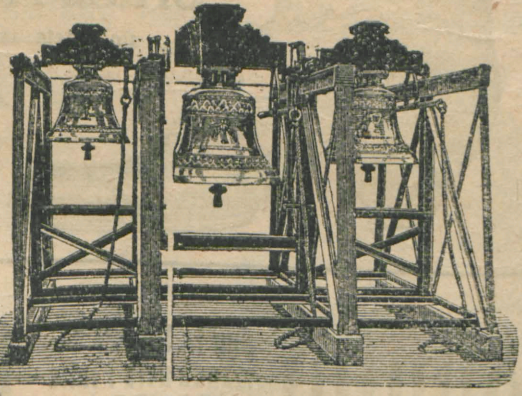
Broșurile acestea se pot procura dela Librăria Foaia Poporului, precum și dela autor în Măgărei u. p. Szent-ágota (Nagyküküllő m.) trimițând înainte prețul broșurilor, pentru singurate în mărci postale, pentru mai multe în bani, plus 5 bani porto postal, după fiecare broșură. Cu rambursă nu se trimit.

Urmașul lui WILHELM GOTTSCHLING IOAN SCHIEB

1888
Turnătorie de clopote, de armaturi și recvizite pentru pompieri Sibiu, Poschengasse Nr. 11 — Telefon Nr. 306

Biroul:
Str. Cisnădiei Nr. 30.
— Telefon Nr. 298 —

Execută tot felul de cădelnițe bisericesti, feșnice, policandre, clopote pentru biserici și școli, clopotele de cioae pentru vite, toate recvizitele pentru pompieri, asemenea și toate lucrările și reparaturile ce se țin de această branșe, pe lângă garanție. Mă învoiesc și la plățirea în rate.

Clopote vechi le primesc în schimb

Banca generală de asigurare mutuală „Transsylvania”

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de 767

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite). Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.	Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%.	Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.
--	--	--

Asigurări de foc deasemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei”, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K	5.755.858.27
Capitale asigurate pe viață		5.635.828.12
In total a fost la Transsyl- asig. pe viață		12.067.702.—
vanla la 31 Dec. 1913 (asig. de foc		144.436.366.—
Capital de fondare și rezerve		2.696.458.—

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile. Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la orașe și în provincie, să primesc în serviciu totdeauna în cele mai favorabile condiții.

Pensionat de fetițe „Moll Dalmer”

Wien, VIII., Wickenburggasse 3.

Școală de economie de casă și fierț. Cantina pentru fetițe de școală. Curs științific practic. În legătură cu cele mai bune institute de învățământ din Viena, ca conservatoriu, Schwarzwald, Zeithlen, școale de comerț etc.

Îngrijire excelentă. — Creș tere fină diligentă. — Odăi frumoase și aerisate — Prețuri moderate. Primire pentru anul școlar întreg, cât și pentru timp mai scurt. Prospecte și deslușiri la: Internat VIII., Wickenburggasse 3. (Oare de vizită dela jumătate la 11 până jumătate la 1, telefon Nr. 18025.) și la institutule de învățământ Schwarzwald, I., Wallnerstrasse 2. (telefon 19227). Proprietară doamna Johanna Dalmer, învățătoare de stat dipl., pentru economia de casă și fierț.

Motoare de benzin de oleiu și motoare „Diesel”

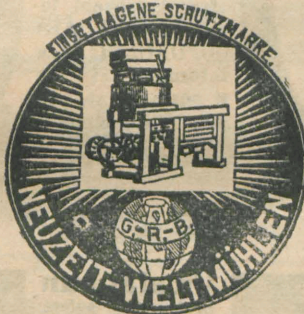
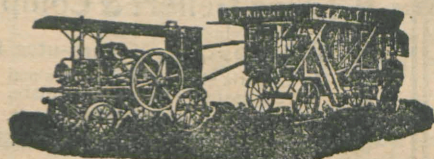
Garnituri complete de îmblățit.

Mori patentate, dela 2 HP. în sus, cu cilindru.

liferază cu prețuri fără concurență sub condițiuni de plățire favorabile

FERDINAND SALLER, fabrică de motoare

SIBIU, Strada Franciscanilor Nr. 6.

Toate reparaturile, sfredelire de cilindre și reconstruire de motoare vechi se execută solid, : conștientios și ieftin. :

Prima negușătorie mare

de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof”

SPECIALITĂȚI:

Țuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plăte de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Impletituri de trestie pentru stucatură — Scoacri din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Hotel SAVOY

BUDAPEST, VIII., József-körút 16 sz.

edificare nouă și modernă, încălzire cu aer, apă caldă și rece în fiecare odaie, lift ziua și noaptea.

Conducerea personală a proprietarului d-l RENDES ZSIDOR.

Odăi cu un pat, împreună cu încălzitul, luminatul și serviciul dela Cor. 3.—, 'cu două paturi dela Cor. 5.— în sus.

La petrecere mai îndelungată preț redus.

Sistem de pensiune nou introdus, întreținerea zilnică cor. 4.—. — Odăi lunare cor 80.—

1842

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

in SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

■■■■■

Această bere e cunoscută și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

124

■■■■■

Că berea noastră e foarte cunoscută se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Cine îmi scrie îndată, primește de tot gratuit o cutie de Kola-Tablete veritabile!

1892

Cu plăcere trimite ori-și-cui, cine are nervi slabi, o probă din acest medicament. Acesta întărește nervii și prin aceasta îmbunătățește și sănătatea în așa un mod, încât să simte omul în curând viou și întreprinzător, ca și când ar fi delanatură astfel făcut. Kola-Dultz o să scutească și pe viitor nervii de slăbiciune. În interesul fiecărui cetățean al acestui insulat, care nu are nervi destul de tari, sau care ușor se obosește, sau care suferă de dureri de cap ori nu poate dormi, doresc, ca să încerce Kola Dultz, și va zice și acela ca și mulți alții:

Eu nu mai am nervi!

Cei mai buni nervi sunt aceia, dela cari nu se simte nimic. Kola-Dultz e un amic al nervilor. E plăcută folosire și urmarea acestui mijloc e întărire durabilă. Kola-Dultz e de tot nevătmător și se oferă la bărbați, femei și copii. Etatea nu are nici un de-a face. E un preparat real pentru întărirea nervilor. Kola-Dultz în tot locul este de lipsă, unde nervii se slăbesc sau se simt dureri, ori se fac observări neplăcute de nervi. Kola-Dultz e singur fără asemănare!

Scrieți-mi îndată o carte postală și cereți trimiterea gratuită a unei cutii de probă.

Farmacia Sfântului Duh,

(Heilige Geist Apotheke) Budapest, VI., Abt. 608.

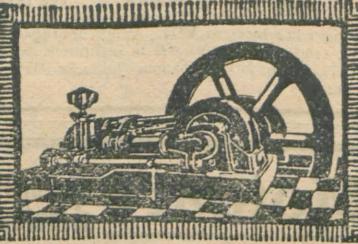

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândesc pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndosechi inserarea în „FOAIA POPORULUI”. Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOII POPORULUI”.

Motoare recunoscute de cele mai bune

Garanția cea mai mare! Modalități de plată favorabile!

Renumite

MOTOARE DIESEL original „Körting“

felul construcției de stat sau culcat.

Motoare de gaz și benzin.

Garnituri de îmblățit cu benzin și oleiu brut. — Transportare proprie

Noutate surprinzătoare! 1852

Motoare cu oleiu brut

cu conducere de cap cruciș.

Ignaz Gellért & Comp.

Ingenieur-Büro

Budapest, V., Koháry-utca 4.

În Ungaria s'au liferat spre cea mai mare îndestulire peste 100 motoare.

Să cereți expensar (ofert) gratuit.

Pentru 3 coroane

o pereche de ghete de piele pentru domni sau doamne în culoare neagră sau galbenă, cu talpă tare de piele. Fiecare cumpărător care comandă 8 pere hi, fiecare cu câte 3 cor,

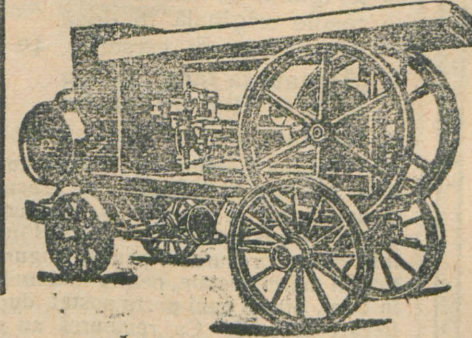
primește gratuit o pereche de ghete de Box sau Cheveau. Trimitere pe lângă rambursă dela:

Arnold Weisz, Magyarfalu

(comitatul Pozsony). 1866

Societatea HILLE

pe acți și fabrică de motoare cu gaz în Dresden, fost odinioară MORITZ

Cea mai veche și mai mare fabrică specială din Germania-de-mijloc de motoare de tot felul și de instalațiuni cu gaz aspirător.

Reprezentanță generală

KÁLMAR ERNŐ, Inginer BUDAPEST

VI. Podmaniczky-u. 4/N. Telefon 22—78

cu benzin — cu gaz

petroleum

uleu crud

gaz de pământ

sist. Diesel

cu gaz aspirător

în toate mărimile.

Cercetarea inginerului și calculații gratis.

1892

500.000 de pași

poate umbra cu așa o pereche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau sunt provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**

Gratis reparare

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare.

GEORGE LIMPEDE

SIBIIU

Piața Brânzei Nr. 9

Mare vânzare de resturi

Din cauza încetării de producere se vând:

40 metri resturi bune țesute	15 cor.
40 " " " pentru haine	20 "
30 " " " fine de stofă	18 "
50 bucăți batiste	8 "
5 " " " coperte de pat de tot grele	10 "
3 " " " cămeși foarte mari petru femei	4 "

Mustre de resturi nu se dau. Nici un rest sub 3 m. Garanție pentru spălatul fără a perde culoarea. Trimiterea cu rambursă. Dacă nu convine se trimite banii înapoi.

ADOLF ZUCKER, Webwarenfabrik
Pilsen, Nr. 635 (Böhmen).

Fiind cătră sfîrșitul sezonului

dau la fiecare comandă dela 1 Iulie până la 15 August

10% rabat

5% sconto de cassa

Carl Albert, croitor pentru bărbați, Sibiu, strada Faurilor.

1752

Bersson

cel mai bun
câlcăiu de gumă.

8 zile de probă

trimite la ori-și-cine cu rambursă din orologioarele de mai jos (în care timp se pot schimba ori cere banii retur) și anume:

Orologiu american de nichel.	cor. 2-80
patent Roskopf	cor. 3-
american Goldin	cor. 3-50
de tren Roskopf	cor. 4-
Roskopf cu 2 capace	cor. 4-50
lat	cor. 5-
cu 2 capace, imitație de argint	cor. 6-
de aur 14 carate	cor. 18-
original Omega	cor. 20-
deșteptător de concurență, 12 cm. înalt	cor. 2-
marca Junghaus	cor. 3-
cu cadran Radium	cor. 4-
Radium, cu 2 clopote	cor. 5-
	cor. 6-
cu muzică	cor. 8-
înălț. 75 cm. înalt	cor. 8-
cu sunet de clopot	cor. 10-
cu automat de muzică și baterie	cor. 14-
rotund cu deșteptător.	cor. 8-

Garantie pe 3 ani în scris. — Trimiterea prin rambursă.

Max Böhnel, WIEN, IV. =
Margarethenstrasse 27/750
1405

Lista de prețuri originală de fabrică se trimite gratis

Izvorul „MADONNA“ de Borszék

apă minerală acra naturală fără conținut de fier.

Ca apă de cură se recomandă la îngreunări de mistuire, la suferințe de catar ale organelor de răsuflare și mistuire, la boala de oase, boala engleză (Rachits), boala de rărunchi și la îmbolnăviri de beșică.

Vinul nu se tulbură la amestecare cu apa aceasta.

Se capătă în Sibiu la: Ludwig Fuchs și I. B. Misselbacher sen.

KOLLARIT „Collarit“

LEDERPAPPE AUS KAUTSCHUM
GERUCHLOSE DACHPAPPE

Papa de piele

Imbrăcată cu o materie de cauciuc, elastică, rezistentă contra vijeliilor și durabilă pe mult timp

Papa de acoperit fără miros.

Cea mai bună papă de acoperit a prezentului

Nemărginit de durabilă.

Foarte favorabilă pentru acoperirea de coperte vechi cu șindile. Nu trebuie văpsită, nici spăită

Se poate căpăta la

Ioan D. Bârsan
prăvălie de fier în Sălăște (Szelistye, Szebenmegye). 1661

Linia de navigație Triest AUSTRO-AMERICANA

Circulație directă de vapoare de poștă din

TRIEST

la

NEWYORK și CANADA

Biroul. Budapest, VII., Thököly-ut 2. sz. 1700 și la următoarele granițe: Csáktornya: în apropierea gării; Fiume; Via Negozianti 5.

Linia Holland-America Rotterdam

Societate de vapoare Nederlandă-Americană

Firmă protocolată în Ungaria.

în fiecare săptămână circulare între

Rotterdam - Newjork - Kanada

1526

Cancelaria
Budapest, VII., Thököly-ut 10.

O mistuire rea se poate delătura ușor!

Mijlocul cel mai cercat, preparat cu îngrijire din cele mai efective ierburi aromatice, care promovează poita de mâncare și mistuirea fiind totodată și un medicament percutiv alinător de casă, care depărtează fără durbi urmările iregularității, ivite în urma dietei, răcoalei, traiului sedentar și funcționarea lezoasă a scaunului d. e.: arsurile din stomac, vânturile, îngrămădirea preste măsură de stufe acru în stomac și durerile de spasmoduri este

Balsamul D-ului Rosa pentru stomac

Depozit principal în farmacia lui **B. FRÄGNER**, furnizor de curte c. și r. „La vulturul negru“ Praga, Kleinseite 203. — Colful dela Nerudagasse.

Expedare postală zilnic!

1 sticlă înțregă 2 cor. jum. sticlă 1 cor

Expedarea se face prin poștă pe lângă trimiterea banilor înainte, anume: 1 sticlă mică cor. 1-50; 1 sticlă mare cor. 2-80; 2 sticle mici cot. 4-70; 4 sticle mari cor. 8-; 14 sticle mari 25- se trimit francate în toate stațiile austro-ungare.

Depozit în Farmaciile din Austro-Ungaria.

Atențiune! Toate părțile pachetelor sunt provăzute cu marca scutită prin lege.

Depozit bogat sortat!

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană

Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,

Își recomandă fabricatele lor precum: tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupions și tălpi de bivoli cu margini și fără margini în diferite calități.

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în

Părechi de opinci tătate pentru femei, bărbați și copii.

Brandsohkipson și diferite bucăți de tălpi călșate.

Piei de vacă de vachs, lucii sau și în pregătirea lor

Pittlinguri de vachs,

Kipse de vachs,

Piel de vită de vachs,

Piei crepate de vachs, Boxpittlinge, Mastboze, Roxcaif, Chevreaux în diferite fărbi și fabricate. **Piei de oale** în fărbi diverse. **Căptușeli de oale.** Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Câlcăie de gumă.

Difevite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghetă (tețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

150.000 orologioare

Din cauza războiului balcanic sunt silit a pune în vânzare 150.000 orologioare cu coperiș dublu din argint imitat, cu mașinărie Anker-Remont., excelent așezat în Rubine (cu trei coperișe), cari au fost desinate pentru Turcia, împreună cu lanț de aur imitat, pe lângă prețul de bațocură de cor. 3.-, 2 bucăți cor. 5-50, 10 bucăți cor. 26.-

Așadar ni-menea să nu intralase oazia de a-și comanda acest orologiu excelent și într'adevăr de jumătate cinstit. Comandă numai decât, pentru că în scurt timp vor fi toate vândute. Mai departe recomand un orologiu Remontoir aurit, cu umbrel de 30 ore (mașinărie excelentă și veșterană), împreună cu un lanț frumos aurit cu numai cor. 3-50. — 3 ani garanție. — Trimiterea pe lângă rambursă prin

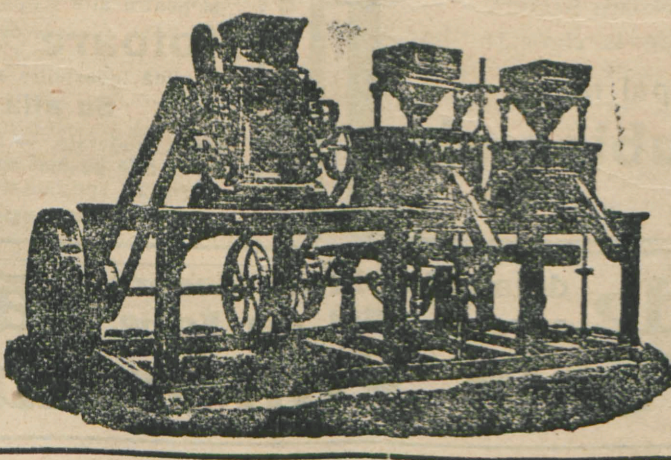
Uhrenzentrale A. Bittermann
Podgórze (Oesterreich) Postfach 17/107
NB. Schimbul admis sau banii retur. 181.

SAM. WAGNER, Prima turnătorie de fier Sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier Sibiu-Nagyszeben, Târgul fânului Nr. 1

Atențiune!

Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, piuă pentru abale (postav) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).

În bogata și bine asortata sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificite obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelu obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloage se trimit gratis și franco.

Cea mai bună apă pentru dinți.

500 coroane plătesc același, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

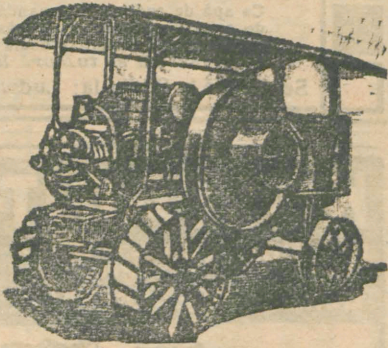
Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN, WIEN, X., Goethegasse 7.

A se căpăta în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apă de dinți alui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate căpăta, trimite eu 7 sticle cu cor. 5.80 franco.

Atențiune! 50.000 perechi de ghete

4 perechi de ghete numai cor. 8.— Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 perechi ghete cu pinoare, pentru domni și 2 perechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 perechile costă numai cor. 8.— Trimitere per rambursă A. GELB, Export de ghete Krakau Nr. 40 Schimbul e admis sau banii retour.

Cele mai bune și sigure

Garnituri de îmblățit cu motor Mașini pentru zdrobirea petrii Mașini de tăiat și crepat lemne

fiecare ușor de transportat dintr'un loc în altul cu motorul propriu

Motoare de benzin, gaz și oleiu Toate cele de lipsă pentru mori

Pluguri cu motor, cari se pot folosi și la îmblățit și pentru transportarea de poveri mai mari

KELLNER ÉS SCHANZER BUDAPEST, Kálmán-utca 3. Rugăm a se cere numai informații serioase

Cele mai frumoase ilustrate

Vederi din Sibiu, Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și culori moderne se află, cu prețuri ieftine, la Librăria dela

Foaia Poporului Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 45. Probați numai odată și vă veți convinge.

Renumere universal

are ciasul de buzunar marca "Sirena" cu coperiș săritor 14 car. aur american double, anker-remontoir ce merge 86 de ore. Prin cumpărarea întregii producții din aceste ciasuri, mă aflu singur în poziție a putea oferi pentru prețul grozav pe ieftin de 4 cor. 90 bani acest cias, care posedă un mehanism prima elvețian, astfel că nici nu se poate deosebi de un cias de aur, ce costă 100 cor. Pentru mersul regulat gantez 5 ani

1 bucată 4 cor. 90 bani, 2 bucati 9 cor. 50 bani. Mai departe oferez un cias "Gloria", de argint, pentru buzunar, cu 3 cor. 60 bani. La orice cias se alătură în cinste un lanț elegant aurit Nu e nici un risc. Schimbarea e permisă sau se dau banii înapoi. Trimiterea cu rambursă prin

S. KOHANE, export de ciasuri Krakau, Nr. 15. 1762

Săpunul Margit

de un efect minunat alui Földes este pentru îngrijirea frumuseții moderne neapărat de lipsă

El e preparat din cele mai fine substanțe de plante și scutit de orice alte suciri stricătioase; având un miros plăcut, excelent în producerea de zoale și totodată foarte spornic, de aceea să și folosește cu plăcere din partea mai multor familii, fiind recunoscut ca cel mai bun săpun.

In câteva zile

delătură de pe față pistruiile, petele de ficat, cojile, zgrăbunțele și curăță porii fundamental, iar efectul lui sigur face

să dispară

toate necurățiile de piele, așa încât păstrează frumuseța fără defect și fără urme. Bunul său renume e cunoscut în toată lumea în delăturarea

PISTRUIELOR

pe cari le șterge pentru totdeauna. Prețul 70 bani. De căpătat în toate farmaciile și drogeriile. Pe lângă aceasta și Crema-Margit, fiind ea necesară, în țigăi a 1 cor., 2 cor. și Puder-ul Margit cor. 1-20. Producătorul:

Coloman de Földes, farmacist Arad.

In Sibiu, se căpăta în farmaciile la: Carl Fritsch, Guido Fabritius, J. C. Molnár, Carl Müller, Carl Pissel, Emil Wermescher, Gustav Meltzer, fabrică de săpun și parfumerie și Carl Morscher, drogerie in Agnita la: V. Fröhlich. In Sighișoara la: A. V. Lingner. In Mediaș la: Josef Oberth.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopol, Lugos, Mediaș și Mureșosorheiu

Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K 6,000.000—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000—
Portofel de cambii	„ 17,700.000—
Imprumuturi hipotecare	„ 12,400.400—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000—
Seriuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000—

Primește depuneri spre fructificare cu 5-5 1/2 %

după terminul de abdicere, plăttnd însuși darea de interese

execuția asemnării de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asigurațiunile asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrata din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului. Direcțiunea.

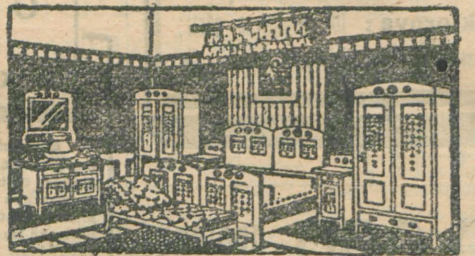
MOBILE lucrare solidă și conștientos . . . se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în: mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

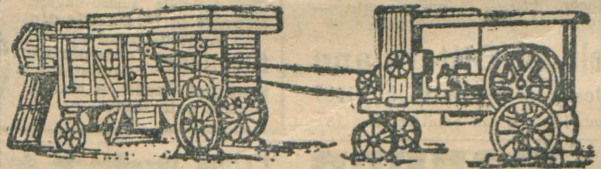

Atelier propriu de tapiserie Se lucrează după planuri artistice

AGRICOLA întreprindere de mașini agricole și motoare

BUDAPEST, V., Kóráll-utca 9

Ce e bun e și ieftin!

Ce e bun e și ieftin!

Motoare de oleiu brut originale șvediane și originale Diesel pentru instalațiuni de mori și pentru alte scopuri industriale.

Motoare de benzin și oleiu brut pentru garnituri de t aierat, cari funcționează în toată țara spre deplină îndestulare a cumpărătorilor.

Se află pururea în depozit.

Prețuri moderate. — Condițiunile cele mai favorabile de solvire în rate pe mai mulți ani. — Catalog de prețuri și deslușiri de specialitate se dau la cerere gratuit și franco.

Corespondență românească.

Berea de Steinbruch alui Dreher

e cea mai bună și cea mai nutritoare beutură Se căpăta peste tot locul. Atenție la vigneta!

Depozit principal la

M. Samuel Rubinstein SIBIU.

La comanda dela orice firme, despre totdeauna, că ai ceți inseratul respectiv în „Foaia Poporului“ ca astfel să îți servească bine, gabnie și ieftin!